

Китайські фарби

(трекліст)

Трек 1. Бумбокс – “Зцапала-злапала”	2
Трек 2. Океан Ельзи – “Квітка”	11
Трек 3. Скрыбін – “Шампанські очі”	19
Трек 4. Антитіла – “БудуВуду”	36
Трек 5. ТНМК – “Мушу йти”	41
Трек 6. Друга Ріка – “Вже не сам”	50
Трек 7. VovaZiLvova – “Атата”	59
Трек 8. Тартак – “Стільникове кохання”	68
Трек 9. Димна Суміш – “В країні ілюзій”	82

Китайські фарби

(музичний альбом у прозі)

Трек 1. Бумбокс – “Зцапала-злапала”

13 травня 2012 року Філіппо Індзагі вийшов на поле стадіону “Сан-Сіро” в звичній червоно-чорній футболці. В серпні йому виповниться 39, і це останній його матч в складі “Мілану”. Тут він провів одинадцять років свого життя, став легендою і тепер прощається з професійним футболом.

На 67-й хвилині за рахунку 1:1 Індзагі вийшов замість Антоніо Кассано. Фанатські сектори вибухнули вітальними співами та оплесками. Цього вечора завершували кар’єри одразу троє гравців “Мілану”, але найбільше уваги фанати присвятили саме Суперпіппо. "Твоє ім'я в історії, твої голи – наша слава", – казав один з найбільших банерів.

На 82-й хвилині Кларенс Зеєдорф жбурнув м'яч за спину оборонцям “Новари”, де його в бік підштовхнув грудьми Індзагі, а другим доторком перекинув м'яч через воротаря. Перемога “Мілану” з рахунком 2:1 стала фінальним акордом великого гравця.

13 травня 2012 року в своїй квартирі, яку щедро віддали мені в користування батьки, я не міг стримати сліз перед телевізором. Так і сидів на жорсткому килимі у вітальні та слухав, як коментатор перекладає прощальні промови італійської ікони. Лише зараз я помітив на Індзагі сиве волосся, зморшки та ось цю сумну посмішку, яка поселяється на обличчях людей після 35 років. На плакаті в моїй кімнаті нічого з цього на ньому не побачити.

Та й на мені самому. З десяток зайвих кілограмів побачити легко, але не сивину. Кажуть, кучеряві люди в цілому менше схильні до сивини та облісіння, цим себе і тішу. До 35 маю прірву часу, сьогодні мені виповнилося всього 22.

В двері дзвонив перший гість. Я зазирнув у вічко, двічі провернув ключ у замку і штовхнув масивні металеві двері від себе.

– З днем народження! – Саня одразу на порозі обхопив мене своїми довжелезними руками і міцно стиснув.

– Дякую, друже! – прокрякав я і втягнув Саню всередину, ледь він опустил мене на землю.

– Це тобі!

Я схопив простягнутий пакет із зображенням синіх та зелених кульок, дістав із нього охайно покладені дві чорні коробочки розміром десь із пачку цигарок кожна. Пакет я поставив на дерев'яну шафу для взуття, коробочки розкрив одна за одною. З них я дістав два браслети: один – суто чорний з масивної плетеної шкіри, другий – ширший за перший, але із гладкої шкіри та з металевими шестигранниками.

– Це що...

– Браслети, як у Хенка Муді! – Саня закінчив за мене не задане питання, і його дзвінкий гучний сміх обійняв увесь довгий коридор моєї-батьківської квартири.

– Дякую, бро! – я обійняв Саню, подумки вже приміряючи браслети на руці.

Я любив Саню за його невимушеність і щирість. А ще за те, що він був єдиним, хто міг вилити на своє волосся більше гелю для укладки, ніж я. На відміну від мого, його волосся було ідеально прямим. Тому Саня за допомогою якогось літру гелю та двох рухів руками вкладав зачіску чи то у тонкі стріли, чи то в товсті голки. У мене ж виходив лише кучерявий пагорб. Або маленька крива палатка – то вже, як подивитися.

– Ти як завжди, – мовив Саня, коли я провів його на кухню. – На власний день народження вдягнув футбольну форму. Дуже урочисто!

– Лишень футболку! – я здійняв догори вказівний палець правої руки, а лівою поправив низ футболки “Мілана”. – Але шкарпетки в мене білі до свята!

Саня демонстративно пробуркотів щось незрозуміле і кивнув у бік пляшок, виставлених на дерев'яній тумбочці попід стінкою. Я відкрив пляшкупряного рому, налив у келих до половини, передав його Сані. В цей момент знов зацвірінкав дверний дзвінок. Я рушив до входу, по дорозі діставши пляшку коли з холодильника і жбурнувши її Сані.

– З днем народження! – на порозі стояв Макс. Як і Саня, він був одягнений у чорну сорочку, але з коротким рукавом. Навіть десь знайшов чорні не завужені джинси!

– Заходь, – я потиснув йому руку і завів у квартиру. – Дякую!

– Тримай! – Макс, охайно розв'язуючи шнурки на “конверсах”, передав мені зелений прямокутний пакунок, перев'язаний червоним бантом.

Я провів Макса за собою на кухню, на ходу розпаковуючи подарунок.

– То тобі віскі й наливати? – запитав я, виявивши під зеленим пакувальним папером пляшку Chivas.

– А що Саня п'є? – Макс теж присів за столом із червоного пластику і потягнувся нюхати вміст келиха.

– Ром, – Саня підняв келих одночасно подалі від носа Макса і ближче до свого рота.

– З колою, – скривився Макс і повернувся у мій бік: – мені теж ром налий, тільки без оцього.

Я пліснув так само половину келиху з уже відкритої пляшки, потім пішов до холодильника і дістав з морозильної камери формочки з льодом.

Планування квартири було дещо незвичним. Основний коридор вів до трьох житлових кімнат, але перший прохід праворуч вів до меншого коридору. В свою чергу там були двері до ванної кімнати, навпроти яких стояв холодильник, а вже за ним починалася сама кухня. Велика, зашита дерев'яними планками і з величезним вікном на сонячний бік будинку. Мене завжди смішило, що де-факто потрібно було покинути кухню, щоб дістатися холодильника. Але це додавало

самій кухні атмосфери їдальні. З дитинства я звик, що батьки збирали друзів саме тут. Дуже швидко цей простір заповнювали сміх, голоси і тютюнові хмари. Сьогодні прогноз погоди в кухні обіцяв щось схоже.

Наступною прийшла Ліза. Вона завжди була своєю серед хлопців. Пам'ятаю, ще в шкільні часи на перерві бігала з усіма за гаражі. Треба сказати, була однією з небагатьох, хто справді викурювала цілу сигарету за перерву і не зеленіла. Вражало. Особливо, якщо врахувати, що Ліза була на три роки молодшою за нас. Якось після літа вона прийшла до школи на довжелезних струнких ногах, з розкішним чорним волоссям нижче лопаток. А її великі чорні очі налилися вогнем. Для Лізи ці нічого не змінило, але для хлопців... курити з тих пір вони стали ще більше.

– Слухайте, ми ж усі не помістимося за столом, – звернувся Макс до всіх, потім перевів погляд на Лізу: – Пропоную Лізі сидіти в мене на колінах.

– Сьогодні не твоє свято, – цокнула язиком Ліза, обіймаючи мене правою рукою і тримаючи склянку рому з льодом львою. – В усіх сенсах цього виразу.

– Як грубо, – картинно образився Макс і зробив ковток зі склянки.

– Вибач, любий, – Ліза зсунула брови і надула губи. – Наступного разу я буду з тобою ніжнішою.

Саня розсміявся, я плескав у долоні. Ліза схилила голову, приймаючи визнання за вдалий панчлайн. В цей момент прийшов і Назар.

– Як завжди, – коментував його появу Макс. – Хто ближче за всіх живе, той пізніше за інших приходить.

– Зате я завжди йду на своїх двох, – відповів йому Назар, отримавши від мене склянку з ромом.

– Один раз! – Макс стукнув долонею по столу. – Один раз перебрав! Ти мені це будеш згадувати все життя?

– Ти мене тоді занадто сміливо облапав, – жартував Назар. Його маленькі очі, часто примружені через поганий зір, разом з витягнутим

ротом створювали на обличчі ефект постійної посмішки. Назар продовжував, повертаючись до мене: – А ти чого не п'єш?

– Не хочу з ромом мішати.

– А, – Назар розтягнув кутки своїх вічно усміхнених губ аж до вух. Тепер він максимально нагадував Грінча. – То ти сьогодні п'єш джин?

Я кинув око на заготовлені дві пляшки Beefeater, що стояли між ще трьома пляшками рому та пляшкою вина. Поруч були розкладені й інші подарунки: новий футзальний м'яч від Назара, обачно перемотаний червоною стрічкою, і мій портрет, намальований Лізою. Але я чекав на головний подарунок. І, здається, він саме зараз дзвонив у двері. Точніше – вона.

І цього моменту я чекав увесь день. Я відповідав на привітальні дзвінки та SMS і думав про неї. Я доїдав святковий обід у батьківському домі та уявляв, як ввечері торкатимусь її та дивитимусь в її блакитні очі. Мама згадувала, як лежала в пологовому будинку, а я не слухав – я мріяв цілувати Настю.

Нарешті вона стояла за дверима в сірому під'їзді сталінської забудови мого улюбленого району.

– З днем народження! – вона влетіла в квартиру і одразу поцілувала мене. В щоку, не в губи. Але коли всі підуть, буде інакше.

– Дякую! – я завжди трохи ніяковів, коли вона була поруч. – Я дуже радий, що ти прийшла. Заходь.

– Я не просто прийшла! Я принесла піцу!

Настя простягнула мені чотири коробки з New York Street Pizza і, спершись на стіну, зняла туфлі. Потім вирівнялася, поправила леопардову сукню в обтяжку і широко посміхнулася. Я, тримаючи однією рукою коробки з піцею, потягнувся до її губ.

– Ну-ну-ну! – не припиняючи посміхатися, Настя відхилилася і притисла вказівний палець до моїх губ. – Там чекають.

Вона кивнула на купу взуття, притиснутого в коридорі до шафи. Не чекаючи додаткових запрошень, рушила в бік кухні. Потім різко зупинилася і розвернулася знов до мене.

– А це відкриєш, коли будеш сам, – вона простягнула пакунок, затулятий синім папером і перев'язаний золотим бантом. Після цього торкнулася моїх губ своїми.

Вільною рукою я обхопив її талію і притиснув максимально до себе. Губи Насті завжди були гарячими і м'якими. А коли її тіло торкалося мого, то завжди трохи звивалося. Наче змія ніжно намагалася мене обвити і повалити на землю.

– Пішли, – Настя відлипла від мене, облизнула губи і поправила волосся.

Я все ще стояв у коридорі, переводячи дихання, коли почув галас гостей, що віталі Настю. Всі знали, що в нас... дещо особливі стосунки. Але всі робили вигляд, що вона така сама подруга, як і всі вони. І ми самі поводитися так, наче не дивимося жадібно один на одного.

На кухні Назар розповідав якусь чергову свою історію, з якої у весь голос сміявся Саня. Макс до розповіді особливої цікавості не виявляв, він тягнув ром і дивився на дівчат, час від часу посміхаючись на жарти Назара.

І я його розумію. Дуже важко було не дивитися на те, як Ліза нахвалювала сукню Настю і водила рукою по її талії.

Проходячи повз холодильник, я підхопив форму з льодом і пляшку Schweppes. З-під стіни поспішно взяв пляшку Beefeater і дістав з навісної шафи ще дві товсті склянки.

– Я теж хочу джин! – відгукнулася Ліза, все ще погладжуючи Настю.

– Ти ж уже п'єш ром, – здивувався я.

– Вже ні, – вона осушила склянку одним ковтком і сама потягнулася до раковини, щоб її промити.

Я снизав плечима, розлив джин по трьох склянках, кинув по два шматки льоду і залив це холодним тоніком.

– А лайм? – Настя піджала губу.

– Є лише лимон, – вчора ввечері я облазив весь "Сільпо" в пошуках лайму.

– Тоді краще не треба, – сказала Настя.

– А мені відріж шматок, – попросила Ліза.

Знов довелося йти до холодильника. Назар, розпочавши вже наступну історію, різав піци на шматки. Макс не став чекати мене і розливав хлопцям ром.

– О, з ананасами! – Назар схопив собі шматок і прийнявся його жувати.

– От сам це збочення і їж, – Настя посунула Назара від столу і витягнула собі шматок з двома видами м'яса.

– Домовилиш, – він жував і піцу і слова разом, і підсунув коробку з куркою і ананасами до себе.

– Я теж не маю нічого проти ананасів, – Макс вирвав шматок собі майже з рук Назара. І звернувся до Лізи: – А ти як до ананасів?

– Не сьогодні, любий, – відбила цей незграбний натяк Ліза. – Я маю дещо смачніше.

Ліза підморгнула Насті, і та розсміялася. Мене завжди дивувало, як настільки відчуючи власну привабливість, Настя неодмінно червоніла від прямих компліментів та уваги в свій бік.

Я простягнув дівчатам по склянці та взяв шматок піци з куркою і грибами собі.

– Друзі! – Настя постукала довгими білими нігтями по склянці з джин-тоніком. – Ми тут сьогодні не просто так.

– Ти приготувала якесь шоу? – дурнувато посміхнувся Макс.

– Закрий, будь ласка, свого красивого рота, який полюбляє говорити некрасиві речі, – Настя вміла посміхатися так, щоб виразом обличчя сказати “я тебе зараз вб'ю”.

– Вибач, – підняв руки догори Макс.

– Так от, – прокашлявшись, Настя розвернулася до мене і дивилася прямо в очі. Я ледь витримував її довгих поглядів, а вона вміла тримати зоровий контакт дуже впевнено. Занадто впевнено. – Сьогодні ми вітаєм Дана. І, хоч ти й полюбляєш, бубоніти, я знаю: твої найкращі роки лише починаються. Дякую тобі за те, що ти збираєш нас усіх і створюєш незабутні вечори. Ми тебе любимо!

Компанія затягнуло хором радісний вигук. Склянки задзвеніли, стукаючись одна об іншу. Я пив джин-тонік великими ковтками, щоб не думати про те, як замість “ми тебе любимо” хотів почути “я тебе люблю”. Весь подальший вечір я просто доливав собі джин.

Більшу частину вечора ми провели за грою в покер, періодично перериваючи її тостами за моє щастя. Макс безуспішно намагався залицятися до Лізи, чим особливо розважав Саню. Назар кілька разів зазначив, що дарма не взяв гітару, і обов'язково на наступну вечірку заспіває свою нову пісню. Дійсно, шкода, адже Назар – дуже талановитий в музиці. Сподіваюсь, одного дня його гурт стане відомим, і Назар покине свою роботу ретушера в фотоцентрі заради сцени.

Нарешті гості стали розходитися. Саня пішов першим, щоб встигнути на маршрутку. Назар пішов майже одразу за ним – і хоч жив у сусідньому під'їзді, добре розумів, що я хотів лишитися сьогодні з Настею. На відміну від Макса, який не дуже поспішав кудись іти. Він жив на сусідній вулиці, тому не переймався через транспорт. Здався він лише, коли Ліза дозволила провести її додому. І я майже впевнений, що здалась вона лише заради того, щоб лишити мене з Настею наодинці.

Закривши за ними двері, я прямо в коридорі притиснув Настю до стіни і став цілувати. Спочатку довго впивався в її губи. Я стиснув її волосся, обхопивши рукою потилицю. Вони видихнула гаряче повітря разом з дуже п'яним звуком. Присягаюсь – більш п'яним за будь-який джин! Мої губи ковзнули до її шиї, а інша рука піднялася по стегну під леопардову сукню.

– Ні-ні, – дихання Насті було збите, серце стукотіло в грудях. – Я теж маю їхати. Завтра рано на заняття.

– Залишайся в мене, – відповів я, намагаючись якомога менше відволікатися від її шиї. – І до університету ближче буде їхати, не через усе місто.

– Звісно! – фиркнула Настя, відштовхуючи мене руками. – Я отак в цій сукні приїду на пари. Щоб вислуховувати від викладачів про невідповідність одягу.

– Переживуть якось, що їхня студентка року не лише розумна, а ще й дуже сексуальна.

– Ні, – Настя відтисла мене від себе. – Я поїду додому.

За два місяці нашого знайомства вона бувала в мене настільки часто, що могла почуватися, як вдома.. Я збирав у себе друзів щоп'ятниці. Ми випивали, іноді курили кальян або грали в покер – така в нас була традиція. Тобто, така традиція з'явилася, коли я познайомився з Настею на іншій вечірці. Цього тижня, звісно, вечірку було перенесено на неділю.

Попри все Настя ніколи не лишалася на ніч. В неї завжди була вагома причина поїхати додому. І навіть сьогодні вона просто взяла телефон, подзвонила в “Мотор” і продиктувала свою адресу на Піонері.

Коли не треба, таксі завжди приїжджає швидко. Це закон, який дуже влучно описує все наше життя загалом. Настя поцілувала мене на прощання, нагадала відкрити подарунок і зникла.

Я розгорнув папір. За ним ховалася велика фотографія в красивій золотистій рамці. Колись Ліза сфотографувала, як ми з Настею танцюємо на одній з перших “традиційних” п'ятничних вечірок. Це було дуже миле фото. Я гладив її розкішне густе волосся, а вона посміхалася.

“Я вдома. Дякую за вечір! З днем народження! :-*”, – сповістила Настя SMS-кою.

“Братан, сподіваюсь, ви там уже лежите! З днем! ;-)", – це вже Макс.

А я сидів на кухні, допивав джин-тонік та кутив Virginia Slims, випадково забути Настею.

Трек 2. Океан Ельзи – “Квітка”

Тієї середи я вийшов з офісу раніше. Шеф поїхав на зустріч, а Макс узяв на себе моїх клієнтів – він мені ще був винен за свій тиждень спізнень.

Настя запропонувала ввечері прогулятися, але я мав попередню домовленість випити кави з Санею. Я не хотів скасовувати зустріч з другом, але відмовлятися від побачення з Настею я хотів ще менше. Тому ми з Санею зсунули зустріч на годину раніше, і, вийшовши з ліфта прямісінько на вулицю, я вже біг гарячим травневим асфальтом повз поштамт і театр в арку.

Саня заздалегідь замовив дві ірландські кави, а тому я забіг в Scorini саме в момент подачі. Тут було затишно. Не лише через те, що це кав'ярня, в якій наливали віскі. Людей було небагато, зручні дивани, привітний персонал. Я поруч працював, а Саня жив у сусідньому будинку.

– Дякую, що посунув плани, друже, – замість привітання сказав я і одразу гидко сьорбнув кавою.

– Та без проблем, – Саня снизав плечима і теж зробив ковток зі своєї чашки.

Все ж, ірландці – дуже недурний народ. Віскі розкривав смак кави, відтіняючи її кислоту гіркотою, а вершки створювали цьому м'який фон. Мабуть, для травня це був занадто гарячий напій, але нас усе влаштовувало.

– Як справи? – спитав я, облизуючи з губи залишки вершків.

– Всю ніч працював, – Саня трохи скривився від гарячого напою. – У клієнта верстка на менших екранах поплавла. То переписував стилі.

– Хіба ти не збирався писати диплом?

– Збирався, – він цокнув язиком. – Але почалися погрози, що не заплатять за сайт. Бач, не працює нічого.

Останню фразу Саня кривляв голос, підкреслюючи, що цитував замовника.

– То коли ти диплом допишеш? – в такі моменти я радів, що більше не мав поєднувати роботу з навчанням.

– Сьогодні вночі, – він посміхнувся.

Телефон в моїй кишені вібрував з усієї сили. Лунала пісня “Remember the Name” гурту Fort Minor, що натякало на вхідне SMS. Я перепросив у Сані, він байдуже махнув рукою. В цей момент офіціантка принесла йому тірамісу – тому його увага тепер повністю належала тістечку.

“Спізнюсь хвилин на 15”, – написала Настя. “Ок”, – відповів я і подумав, що встигну купити цигарок. Не встиг я сховати телефон назад до кишень, знов заграв Fort Minor. “Моє побачення зірвалося. Хочеш по каві?” – запропонувала Ліза. “Я і Саня в Scorini. Доеднуйся”, – відповів я, споглядаючи, як Саня знищує тірамісу. Цього разу телефон вібрував у мене в руках. “Сьогодні недовго, я втомилася”, – знов Настя. Переборовши бажання написати все, що я справді, думаю, я знов наклацав “ОК” на своєму Samsung Star. “Тоді пас”, – це вже Ліза відповіла на пропозицію. Знов написавши “ОК”, я прибрав телефон у кишеню та зробив великий ковток. Краще було замовляти віскі без кави.

Все ж, ірландці – геніальний народ. Спочатку ароматна кава зігріває твої нутрощі, а потім насичений віскі зігріває твою душу. І наостанок вершки солодко цілують тебе і кажуть: “все буде добре”.

Ніч за роботою брала своє, і Сані було все важче приховувати позіхання. Навіть передозування цукром від кави з тістечком не додавали енергії. Навпаки – заколисували його на хмаринці солодкої вати. Тому ми розраховалися, і я провів друга додому. Його будинок знаходився в одному з наймольовничіших місць для життя в Кривому Розі. Хоч я і не любив ці величнені комплекси багатоповерхівок з клаустрофобними ліфтами. Моє дитинство пройшло в “сталінках” на соцмісті – і без достатнього простору я відчував нестачу кисню.

Часу я мав ще вдосталь. Навіть забагато. Тому від Сані я рушив у гастроном “Юлія”, де купив пачку Kent “четвірки” і втримався від покупки пляшки “1715”. З кишені сірої сумки через плече я дістав iPod Touch. Запхав навушники до вух, клацнув на добірку Nickelback і рушив до човникової станції.

Чад Крюгер зтягнув “Far Away”, коли я дійшов до будівлі “Шахтопроходки”. Я підняв очі до неба, посміхнувся лінивому весняному сонцю, що розпочало свій шлях за обрій. Тричі клацнув дешевою майже порожньою запальничкою і, пускаючи перед собою дим, рушив звивистою вулицею в бік парку. Старі дерева закривали мене від сонця густим молодим листям.

Справжній запах весни буває лише в травні. Повітря сповнене ароматами надії, закоханості та тютюну. Асфальт дряпає підошву кедів, а свіжий вітер роздмухує вогнище в душі. Хочеться жити. Зупинитися і просто дихати. Вимкнути телефон і з цигаркою між пальцями дивитися, як зливаються Інгулець з Саксаганню.

“Звільнилася, біжу до тебе”, – казала SMS-ка від Насті. А я майже наважився скасувати нашу зустріч, щоб лишитися на дерев’яному причалі спостерігати за човнами. Жбурнувши недопалок у воду, я рушив у зворотньому напрямку до театру. Відмовитися від зустрічі з Настею – як відмовлятися від пива на рок-концерті. Вранці ти собі за це подякуєш, але вечір буде відчуватися зіпсованим. Я занадто молодий, щоб хороший ранок вартував нудного вечора. Тим паче, за два тижні вона поїде на все літо.

З кожним кроком я був усе ближчим до найкращих хвилин дня, про які шкодуватиму весь наступний тиждень. І про які буду мріяти наступні місяці. Легко бути раціональним і правильним – набагато важче бути по-справжньому вільним, щоб робити дурниці.

Театральним мостом в обидва боки йшли люди. В парку, до якого і вів міст, знаходився великий дитячий майданчик. Тому більшість перехожих складали молоді батьки з дітьми. Я зупинився біля бетонних сходів і знов запалив цигарку в очікуванні. Не люблю чекати

– очікування породжують сумніви. Саме сумніви – найбільший ворог. Набагато легше швидко потерпіти невдачу, ніж стояти в очікуванні на неї.

Настю завжди видно здалека. Можна не помітити її довге густе волосся, або як під час ходи хитаються її стегна. Неможливо не помітити лише, як всі чоловіки вулиці згортали свої шиї в спробі роздивитися її. Завжди боявся послизнутися на їхній слині, коли ми йшли вдвох.

Вона звично жувала жуйку і сяяла посмішкою. Присягаюсь: її покликали б зніматися в рекламі цієї жуйки, якби побачили. В неї була найдобріша та найсвітліша посмішка в світі. Натомість в її очах був цілий список тих речей, за які нас всіх ніколи не пустять до Раю.

– Привіт! – Настя легко поцілувала мене в щічку, але в її очах я бачив лише виклик. Тому я обхопив її за талію і потягнувся до губ. Вона визкнула і розсміялася. – Припини! Тут люди з дітьми ходять! Я вже вся червона.

На ній були джинси в обтяжку та біла кофтина, що відкривала світу її тендітні плечі. Від її шиї пахло персиковим квітом з чайними нотами. Її доторки били струмом, а губи наносили найніжніші опіки. Навіть коли я приходив на побачення з нею тверезим, я п'янів одразу.

Так ми пройшли парк по колу: вона розповідала про свій день, а я дивився на неї. Почувався, наче зайшов до елітного парфумерного магазину – нюхаю пробники, не маючи змоги придбати флакон.

– Хочеш трохи посидіти? – Настя показала в бік вільної лавочки. Я знав, що насправді це перекладалося як “Давай покуримо”. На відміну від мене Настя ненавиділа курити на ходу.

– То в тебе все готово до поїздки? – я першим наважився порушити цю тему, щойно ми сіли. Звісно, з надією почути, що вона скасувала поїздку.

– Не нагадуй, – Настя скривилася, підпалюючи цигарку від моєї запальнички. – Я з цими нескінченними запитами на документи ледь не повісилась.

– Бюрократія... – тупо протягнув я замість того, щоб прокричати: “будь ласка, не їдь нікуди”.

– Це не найгірше, – Настя видихнула дим і замружилася від огиди.
– Жахом було, коли мені в консульстві спочатку заявили, що не схвалють візу. Хочеш дізнатися, чому?

– Бо не вмієш користуватися паличками?

Настя подивилася на мене спідлоба і знов затягнулася:

– Цитую: “бо ви молода і красива, ви в нас залишитеся і будете проституткою”, – навіть крізь синьо-сірий дим Virginia Slims можна було розгледіти сльози в її очах. – Була б підданою якогось Сполученого Королівства, мені б ніхто не посмів такого сказати.

– То, може, нахер той Китай? – не дарма Леся Українка з дитинства була моєю улюбленою поетесою. Люблю я без надії сподіватися.

– Я стільки часу і сил поклала, щоб потрапити в ту програму, – Настя сумно посміхнулася і заплющила очі, щоб заховати сльози. – Я вибила собі ту візу.

Вперше я дивився на Настю зі співчуттям. Завжди здається, що бути красивою жінкою – це мрія. Що всі двері відкриті, тобі всі раді. Але в цю секунду я дивився на Настю і розумів: її життя не було казкою, де оточуючі б'ються за можливість виконувати твої бажання.

– До того ж, Макао – це не зовсім Китай. Ти знав, що там досі діє португальська конституція?

– Не знав, – байдуже відповів я. – Я навіть не знав, що Макао існує і є частиною Китаю.

– Тобі взагалі не цікаво, як живуть люди в іншій частині світу? – вона загасила недопалок і дістала пачку м'ятної жуйки.

– Не певен, що знаю, як живуть люди в іншій частині Кривого Рогу, – я зробив останню довгу затяжку. Настя простягнула мені пачку з жуйкою. – Мені нема діла до життя людей на землі, про існування якої я не знав до сьогодні.

– Макао – це півострів.

– Тим паче.

Ми зробили ще коло парком. Цього разу майже мовчки. Я провів Настю до зупинки і сам сів на рідну маршрутку з номером “286”. Найкращий маршрут, щоб усю дорогу дивитися у вікно. Я вийшов на зупинку ранішу. Щоб пройтися від стадіону і ще трохи побути з весною наодинці. І купити в “Сотці” пляшку “1715”. Одна з найкорисніших навичок, якої мене навчили на вулиці, це відкривати пиво запальничкою. Лишалось сподіватися, щоб за пару сотень я не натраплю на патруль.

This is ten percent luck

Twenty percent skill

Що ще? “Ви вже розійшлись?”, – я не одразу зрозумів, що Ліза питала про мене і Саню. “Так”, – відповів я, тримаючи однією рукою телефон, а цигарку з пляшкою – іншою. “Вдома?”, – запитала вона, коли я дійшов до лавочки біля свого під'їзду. “Ага”. Я зробив добрячий ковток холодного пива. “Паскудний день. Можна я прийду?”

Коли паскудний день був у двох людей, їм ніколи не варто проводити вечір разом. Але це те, що обов'язково зроблять двоє людей, що мали паскудний день.

Тому вже за 20 хвилин Ліза вперлася спиною в стіну на моїй кухні та розкинула свої довжелезні ноги на двох стільцях. Її тонкі пальці вибивали з папіроси тютюн на сторінку “Зірки-4”. Ліза щось розповідала про якогось чергового дурня. Чесно кажучи, я не чув її слів. Я замішував джин з тоніком і відчував себе таким самим дурнем, але в історії з іншими іменами.

– Красно дякую! – Ліза картинно схилила голову в сидячо-лежачому поклоні.

Я мовчки кинув по два кубики льоду в склянки і жбурнув формочку назад до морозилки.

– Та що в тебе сталося? – Ліза зробила перший ковток джин-тоніку.

– Не питай, – відмахнувся я і зробив те саме.

– Зрозуміло, – кивнула вона головою так, що її волосся опинилося в склянці. Ліза розсміялася і витягнула його. – Знов Настя любить тебе не так, як ти хочеш.

– Гадаєш, любить?

– Я не знаю, я до неї в голову лізти не хочу, – Ліза обережно відірвала шматок газети і зсипала на нього попередньо змішаний з травою тютюн. – Я б їй краще в труси залізла. Власне, і тобі раджу це зробити.

– Хіба я не намагаюсь? – відпивши, я грюкнув склянкою по столу.

Ліза на гуркіт смикнулася і суворо на мене подивилася:

– Обережніше, я і пересипати можу, – вона підім'яла шматок газети і повільно над іншим аркушем стала засипати з нього в папіросу. – Тобі морочить голову її врода. Ти зациклений на ній. Ти намагаєшся залізти їй в голову і вилізти десь в душі.

– Це щось погане? – я відпив зі склянки.

– О, так! – Ліза підкрутила штакет і облизнула язиком вздовж. Взяла зі столу запальничку і продовжила, затиснувши папіросу в зубах. – Ти хочеш, щоб усі довкола розуміли, що вона твоя. І тому це відчувається, наче ти просто хочеш хизуватися.

Клац-клац. Запальничка не піддавалася. Клац. Клац.

– Їй жопа, – сказала Ліза.

– Насті?

– Запальничці! Запальничка закінчилася. Є інша? – скрипіла Ліза, затиснувши зубами косяк.

– Десь була.

– Швидше, – Ліза все ще стискала штакет і тому сиділа з закинутою догори головою.

Я знайшов на полиці праворуч від столу запасну запальничку, підпалив її і підніс до Лізи. Вона опустила голову, зануривши папіросу у вогонь. Кілька коротких затяжок – і суміш нарешті стала тліти. Ліза зробила довгу затяжку, відкинула голову назад і випустила з рота тонку нитку диму під самісіньку стелю.

– Мерсі, – м'яко прошепотіла вона.

– То ти хочеш сказати, що мені варто менше приділяти уваги голові Насті?

– О господи, – Ліза двома пальцями затисла переносицю. Після чого зробила ще одну затяжку і передала мені. – Я хочу сказати, що тобі треба менше забивати баки собі та їй. Чому ти не можеш просто насолоджуватися і робити так, щоб насолоджувалася вона?

– Я так і роблю, – невпевнено відповів я і теж зробив свою затяжку.

– Якби ти так робив, тут була б вона, а не я.

Я закашлявся. Найкраща трава була лише на нашому районі. Спочатку в горлі наче кілька маленьких лез падають вниз, дряпаючи все на своєму шляху. Потім ти відчуваєш, як легені заповнює щось м'яке і тепле. Наче ніжний луг, яким біжить пухнасте невинне ягня.

– Я хочу сказати, – продовжувала Ліза, перехопивши штакет у мене, – що тобі потрібно менше думати. Жінки ненавидять, коли ти поруч з ними думаєш, як себе поводити. Жінки люблять, коли все м'яко і органічно.

Вона затягнулася і стала ще трохи повільнішою.

– Сатіва? – запитала Ліза, передаючи мені.

– Дупля не ріжу, – чесно сказав я. – Хороша?

– Однозначно, – вона зробила дуже виразний кивок головою.

На столі біля пачки “Беломорканалу” телефон став вібрувати в мій бік і волати мелодію, яка за сьогодні вже набридла.

– Можеш відповісти нарешті? – буркнула Ліза. – Весь кайф ламає.

Я бачив, що SMS було від Насті. Завжди страшно їх відкривати – я завжди очікую щось неприємне від неї.

Five percent pleasure

Fifty percent pain

And a hundred percent reason to remember the name

Настя: “Лише зараз зрозуміла, як сильно буду сумувати за тобою. Вип’єм кави на тижні?”

Не відповівши, я заблокував телефон і зробив останній затяг. Стало трохи байдуже. Мабуть, це на краще. Я дивився, як тануть в склянці кубики льоду. Два самотніх кубики розчиняються в джині, бо не здатні розчинятися один в одному.

Ліза дивилася кудись крізь стелю – мабуть, в надії побачити зоряне небо крізь всі п’ять поверхів старої радянської забудови.

Трек 3. Скрыбін – “Шампанські очі”

В понеділок 11 червня була черга Макса платити за ранкову каву. Черга в “ЧайКава” тягнулася традиційно довго. Попри все різноманіття смаків на полицках, кожен другий говорив завітне: “Американо з молоком на Lavazza Crema Aroma, будь ласка”. Чого приховувати, ми з Максом чекали на свою можливість сказати те саме. Цікаво, чи в Макао продають Lavazza?

– То ти прийдеш? – Макс клацнув у мене перед очима пальцями, привертаю чи увагу.

– Що? Вибач, погано спав, – виправдався я.

– Про це ти мені окремо розповіси, – Макс підморгнув. Пізніше він дуже розчарується, що мені просто було спекотно вночі, а цікавої історії нема. – Кажу: я забронював столик на літньому майданчику в “Юніоні”. Вони сьогодні показують матч на проекторі.

– Я ще минулого тижня сказав, що буду! – лишалося всього троє людей перед нами. – Чому щось мало змінитися?

– Точно! – Макс вдарив собі долонею по лобі. – Настя ж поїхала, нема кому руйнувати твої плани.

Я злобно подивився на Макса і вже навіть збирався розвернутися до виходу.

– Добре-добре, – Макс підняв руки догори. – Я куплю тобі ще й “Бонжур”. Вибач.

– Я готовий терпіти такі жарти до кінця дня, якщо за кожен з них буде по “Бонжуру”.

– Мій бюджет на сьогодні може дозволити ще максимум три, – розсміявся Макс. – Або ввечері не вистачить на пиво та шашлик. А ти знаєш, як я люблю їхній шашлик! Господи, я вже його хочу.

– Два американо з молоком на Lavazza Crema Aroma, будь ласка, – проговорив я до продавчині. – І “Бонжур” полуничний.

– Дванадцять гривень, – оголосила продавчиня.

Я штурхнув Макса, він приречено простягнув двадцятку. “Бонжур” я лишив на обідню перерву. А от кава була дуже вчасною. Смак Lavazza Crema Aroma ніколи не підводив – ніжний, насичений і оксамитовий. Єдиний недолік кави: вона – не віскі.

Ми з Максом багато разів просили шефа найняти нам у відділ продажів третього співробітника. Навіть розраховували плановий приріст ефективності від розширення департаменту. Ми просили, благали і навіть малювали графіки з прогнозами приросту ефективності. Чомусь шеф лише злився, махав руками, кричав і не дозволяв наймати нашого друга Джека Деніелса.

Кабінет був невеликим. З білими стінами та синьо-сірим войлоковим килимом. Вікно виходило у внутрішній двір, де крім смітника та дітей, що грали між деревами у футбол, споглядати було нічого. Втім, це було краще за великий спільний простір програмістів і дизайнерів. Навіть попри панорамне вікно на центральну вулицю, інтимну кімнату з видом на смітник ми з Максом цінували більше.

Та й наша робота передбачала регулярні дзвінки. Вчора під вечір шеф скинув свіжу табличку з телефонами власників місцевих закладів. Тому сьогодні ми з Максом розпочали дзвонити з пропозиціями розробки сайту. Точніше, Макс узявся за це, а я взяв на себе підготовку комерційних пропозицій для цементного заводу і виробника металопластикових вікон.

Настя не писала вже четвертий день. Вчора я чекав на неї в Skype, але п'ять годин різниці взяли своє. Поки я повернувся додому, в неї

вже була майже перша ночі. Сьогодні кожні п'ятнадцять хвилин я дивився на її статус або оновлював Facebook. Всюди offline.

Того літа міста України розфарбували різними кольорами європейці з усіх куточків континенту. Хоч Кривий Ріг і не приймав матчів Євро-2012, футбол був у повітрі. Всі бари запрошували до себе на перегляд ігор. Сьогодні свій перший нарешті матч зіграє збірна України. Вулиці, транспорт та офіси заповнили люди в жовтих та синіх футболках. З вікон висіли прапори. Це було яскраве європейське літо, але мій настрій був пофарбований тьмяними китайськими фарбами.

– Дан! – Макс із старою Nokia в руці навис у мене за спиною. – Ти плануєш все літо провести, очікуючи на неї в онлайні?

– Я просто перевірів, – я не просто перевірів, я справді оновлював сторінку кожну хвилину. – П'ять годин різниці. Ми ж не можемо спілкуватися, коли в неї ніч.

– Не можете, – клацаючи кнопками наступний номер, казав Макс. – Бо на відміну від тебе вона ночі проводить яскраво.

Це було боляче. Дуже хотілося скинути Макса у вікно – прямісінько в той самий смітник чотирма поверхами нижче. Я знав, що він не зробив нічого поганого. Мені просто не подобалося, що він міг бути правим.

– А ну не кисни! – Макс трухнув мене за плече. – Сьогодні проведемо легендарний вечір!

В обід ми спустилися на перший поверх нашої будівлі, де місцевий паб пропонував бізнес-ланчі. Мені нестримно хотілося спати, тому Макс в якості протидії цьому замовив два келихи 0,33 світлого. На диво, це спрацювало. Протягом другої половини дня я встиг завершити і надіслати обидві комерційні пропозиції. А от Макс отримав зворотній ефект від пива в обід і провів решту дня лежачи в кріслі. Здається, хвилин двадцять навіть хропів.

Близько четвертої дня я побачив сповіщення про повідомлення. Серце тьохнуло.

“Привіт! Мама каже, що вдома дуже спекотно, і всі показалися на футболі. Впевнена, ти один із них :) Можливо, післязавтра зробим відеодзвінок, я ще напишу по часу. У нас тут шторм і непогода. Вчора була буря, зв'язок нестабільний. А взагалі кожен новий день максимально схожий на попередній. Вдень я займаюсь з дітьми, ввечері – готуюсь до занять. Мені здається, швидше вони навчать мене китайської, ніж я їх англійської. Як твої справи?”

Я знав, що Макс помиляється. Це ж Китай! Звісно, там і нормального зв'язку нема. Та й які розваги? Я розвернувся, щоб сказати це все йому. Але Макс із ноутбуком на грудях пускав слину на підголівник шкіряного крісла.

Ось і настав час для “Бонжура”. Він лежав більше семи годин, щоб я його з'їв за дванадцять секунд. Я розім'яв пальці, підтягнув ближче до себе чашку червоного чаю і застукотів по клавіатурі:

“Привіт! Я вже хвилювався. Як добре, що у вас там буря! Тобто, не добре... а добре, що зрозуміло, чому ти не писала”

Backspace backspace backspace baааасckspaaaase...

“Привіт! Сподіваюсь, буря не створила тобі занадто багато неприємностей. :) Дуже радий знати, що в тебе все добре. Цим китайським дітям пощастило з викладачкою. Ти хоч встигаєш відпочивати? Гуляти містом? Мої справи добре. Євро-2012 поки дуже круте, сьогодні будем дивитися. Привіт тобі від Макса і всіх наших. Дуже сумую. Люблю”

Backspace backspace backspace backspace backspace. Так краще. Надіслати.

– У мене виникла думка, – я почув голос Макса за своєю спиною. Як давно він там стоїть? – Кинути в тебе кедом. Потім я вирішив, що це трохи жорстоко, і передумав. Ти радий?

– Повернути “люблю”?

– Таки варто було кинути в тебе кедом, – Макс скривився.

Близько дев'ятої вечора того дня я вийшов з дому. Я був свіжим, бадьорим і веселим. За мною тягнувся шлейф із впевненості, L'Eau

Kenzo і Tuborg Green. Футболки збірної України я не мав, тому вдягнув щось максимально близьке до жовтого. Тобто помаранчеву спортивну футболку. З синього я мав лише джинсові шорти, і вони теж були на мені.

Плеєр я лишив вдома. Дві сотки та дві двадцятки поклав у кишеню до зв'язки ключів, телефон – до іншої. Запальничку поклав до цигарок, а саму пачку тримав у руці. Металеві двері під'їзду гаркнули за моєю спиною. Я запалив цигарку, видихнув дим під бетонний навіс і рушив у бік бару. Для ринку день теж остаточно добіг кінця. Двором ходили вже поодинокі працівники та власники магазинів, розкладаючи товар назад по складах. Від самого початку епохи вільної торгівлі в наших будинках багато квартир викупили під торгівельні склади. Квартири на перших поверхах стали придатними для переробки в магазини.

Я перейшов дорогу та трамвайні колії на перехресті, обійшовши всю територію ринку по правому боку. Червнєве пекуче сонце вже відпочивало десь за обрієм, хоч і не повністю вкрилося ковдрою темряви. На вулиці з'явився натяк на прохолоду. Я навіть відчув легкий вітерець, проходячи перехрестя, де зустрічалися цирк, корпус Криворізького Технічного Університету і величезна біло-червона багатоповверхівка з влучною назвою “Мурашник”. Ця будівля тягнулася всією вулицею і впиралася в проспект.

Літнім днем тут було не пройти. Дерев на цьому пустирі не росли, тому легко можна було отримати опік, допоки пройдеш. Звісно, в дитинстві нас такі дрібниці не лякали. Свого часу ми облазили тут кожен закуток – знали всі гаражі та потаємні сховинки дворів. Але зараз без пляшки крижаного пива о дванадцятій годині дня сюди б не ступив і ногою.

Бетонні плити під ногами змінив асфальт. Я перейшов на інший бік вулиці. Тут уже тягнулися до неба височенні густолисті дерева. Пройшовши повз палац молоді, я вийшов на фінальний відрізок. Розважальний центр “Юніон” більшою мірою вже завершив на сьогодні роботу. Я обійшов його збоку, вийшов на круті металеві

сходинки та піднявся на великий відкритий майданчик. За пластиковими білими столами вже збиралися люди. Офіціантки розносили перші замовлення, а перед єдиною стіною на цій площині був натягнутий величезний білий екран.

– Ми тут, – гукнув Макс, побачивши мене.

Я кивнув і пройшов повз кілька столиків до хлопці. Макс зайняв місця на “задньому ряді”, щоб ми краще бачили повну картинку матчу. Я прийшов останнім – за столом уже сиділи Макс, Саня, Назар і навіть Вадим.

До речі, Вадим був єдиним з нас, хто вдягнув футболку збірної України. Причому свою власну. Справа в тому, що Вадим встиг пограти за U15, а суттєво змінитися в зрості з тих часів не встиг. І тут справа в тому, що в 15 років він уже був вищий за нас із Назаром. Хоч ми й були старшими на три роки. Попри футбольну юність на кар’єру професійного футболіста Вадим не наважився, і зараз навчався в економічному. В тому самому, який я кинув минулого року.

– Що бажаєте? – спитала офіціантка із золотавим волоссям і пірсингом “Монро”. Вона

– Мені, будь ласка, Guinness, – першим відгукнувся Саня, поки я лише сідав за стіл. – Якщо можна.

– Сьогодні Україна грає! – втрутився Макс і вдарив по столу долонею. Я підпалив цигарку і підсунув до себе попільничку. – Треба пити “1715”!

– На жаль, “1715” нема, – дівчина із сумом розвела руками. – З українського можу запропонувати: “Оболонь” розливне або “Славутич”.

Тепер із сумом скривився Макс:

– Тоді мені Høegaarden, – сказав він і, повернувшись до мене, додав: – “Оболонь” вже роки три прокисле якесь.

З цим було важко сперечатися. Раніше ми пили “Оболонь” літрами, але щось в їхньому смаку змінилося.

– Guinness, – більш наполегливо додав Саня, розглядаючи меню.

– Мене влаштує “Славутич”, – замовив я, збиваючи попіл в білу керамічну попільничку. – І шашлик зі свинини, будь ласка.

– Два! – Макс підскочив, згадавши, що про цей шашлик мріяв увесь день.

– Три давайте, – Саня підняв руку на знак єдності. Офіціантка кивала і записувала в маленький синій нотатник.

– Мені колу, – повільно розпочав Вадим. – І, мабуть... Чипси з паприкою.

– О, давайте ще чипсів! – відгукнувся Макс.

– Яких хочете? – уточнила дівчина.

– Теж з Патриком! – на дурнуватий каламбур Макса ніхто не зреагував. Офіціантка лише кивнула.

– Яке пиво найхолодніше? – нарешті запитав Назар, який не міг ніяк обрати.

– “Оболонь”, – без роздумів відповіла дівчина.

– Давайте, – мовив Назар. – І якусь велику порцію картоплі фрі. Якийсь соус є?

– Гірчиця, барбекю, кетчуп? – пропонувала офіціантка.

– Гірчицю.

– Добре, що-небудь іще? – дівчина огледіла нашу компанію. Всі, окрім Макса, хитали головами.

– Так! – з хитрим прищуром почав він. – Як вас звати?

– Марія, – дівчина посміхнулася щиро і привітно. Вона взагалі поводитися дуже легко й невимушено.

– Маріє, раді знайомству, – промуркотів Макс. – Ви дуже красива.

– Дякую, – вона посміхнулася і зробила реверанс. Після чого пішла в бік кухні.

Чого брехати, ми всі розвернули погляди за нею. Короткі джинсові шорти та чорна футболка в обтяжку підкреслювали її тонку талію і виразні стегна. Особливого шарму їй додавали два татуювання у вигляді рожевих бантиків на задній частині цих самих стегон.

– Ну ви бачили? – Макс буквально облизнувся, озираючись на неї. Проковтнувши слину, він дістав з моєї пачки сигарету і підпалив її. За час нашої дружби і спільної роботи подібні речі стали для нас нормою. Іноді відчувалося, що ми більше, ніж друзі чи колеги. Навіть більше, ніж подружжя.

Я загасив у попільничці недопалок і вже хотів якось прокоментувати зовнішність дівчини, але Макс ще швидше змінив тему:

– До речі! – раптово обвів рукою усіх нас. – Може, в п'ятницю в "Монро"? Вип'єм, поспіваємо. З кимось познайомимося. А, вибач, я забув, що ти без своєї коханої нікуди.

Макс дивився на мене посмішкою Грінча.

– Пас, – відповів Вадим, який був найбільш зосереджений на очікуванні старту матчу.

– Диплом, – сумно видихнув Саня і розвів руками.

– Ближче до п'ятниці вирішимо, – Назар намагався зрозуміти свої плани на тиждень. – Давайте краще в суботу в футбол зберемося. Зайдем нашою п'ятіркою.

– За! – першим, звісно, зреагував Вадим. – Скажіть, якщо всі зберетеся.

– Можна, – Саня знизав плечима.

Я підтримав ідею впевненим кивком голови.

– Одне іншому не заважає, – Макс взагалі любив брати від життя максимум. І спорт йому був не чужий, і випити в караоке для нього було улюбленою справою.

Марія винесла величезну пластикову миску з чипсами і поставила перед нами, потім розставила келихи перед нами. Назар отримав свою "Оболонь" в фірмовій склянці одразу. Решта нас насолоджувалася, як Марія по черзі відкриває пляшки і розливає одна за одною.

– Høegaarden... "Славутич"... ваша Coca-Cola...

Останньою Марія одним пальцем відкрила банку Guinness і красиво вилила її вміст в келих Сані. Попри тонку статуру, вправність її

рухів дала зрозуміти: Марія з тих дівчат, які вміють відкривати пиво запальничкою або ключами від хати. Але від неї пахло польовими квітами і ментолом.

– Шашлик готується, – проговорила Марія дзвінким ніжним голосом. Потім звернулася до Назара окремо: – Вам картоплю подати разом з усіма?

Він кивнув, і Марія знов звикла в приміщенні.

– Моя черга йти за цигарками, – сказав Макс, діставши з моєї пачки передостанню.

Звісно, цигарки можна було купити й в барі, але в будівлі на першому поверсі був “Сільпо”. Поки ви ще тверезі, ідея заощадити трохи гривень виграє у небажання вставати з-за столу. Я схвально кивнув головою в бік Макса і закурив останню.

Шашлик принесли під стартовий свисток. Люди в барі саме доспівали гімн України та повернулися на свої місця. Під захоочувальні крики та оплески матч розпочався, Саня почав їсти шашлик, Макс одразу нервово закурив, а ми з рештою сфокусувалися на грі.

Українська збірна перехопила м'яч і шукала спосіб швидко вийти в атаку. Шведи зустрічали жорстко, не бажаючи пропустити гол на самому початку. Після кількох невдалих спроб розвитку атаки, Україна наважалася на дальній удар. Коноплянка пробив прямо з флангу, навіть не шукаючи простір у напівфланзі. М'яч пройшов повз ворота, Назар від розпачу розлив пиво. Спокійними були лише Саня і Вадим. Поки ми з Максом більше кричали і розмахували руками, ті двоє повільно пили пиво і заїдали чипсами. Назар лавірував між нашими парами.

Команди обмінювалися випадами. Ібрагімович зробив витончену передачу, яка не знайшла адресата – П'ятов м'яча відбив. Але відбив прямісінько на ногу іншому шведу в штрафній площі. На щастя для нас, такого подарунку він не очікував – м'яч відскочив, Хачериді вибив його подалі від воріт збірної України. Саня видихнув, Вадим схвально

плеснув у долоні. Поки я закурював сигарету, Макс покликав Марію і замовив усім ще по келиху.

За кілька хвилин Андрій Шевченко змістився праворуч біля воріт Швеції і отримав передачу на хід. Він змістився по прямій і чи то пробив у дальній кут, чи то прострілив на дальню стійку. Повз ворота. Макс вилаявся, я хитнув головою і закинув до рота останній шматок шашлику. Марія принесла пиво. Насправді вона стояла біля нас ще під час удару, але теж чекала на завершення моменту. І лаялася разом з Максом.

Я закурив наступну цигарку, коли Швеція скористалася невдалим відскоком м'яча. Розенберг з-під Михалика пробив прямо в руки П'ятову.

– Пожежно, – хитнув головою Вадим. Він говорив спокійно, але його ліве коліно трусилося так, що лупило по столу час від часу.

– Кучерявий з вогнегасником, – Назар задоволено зробив ковток з келиха.

– Треба ще чипсів замовити, – стукаючи пальцями по порожній мисці, сказав Саня.

– Почула, – неочікувано відгукнулася Марія десь у мене з-за спини. У нас була дуже вигідна точка для перегляду матчу. До того ж, ми знаходилися по прямій від дверей до кухні. Тому Марія неодмінно проходила повз нас щоразу.

Вона повернулася з мискою чипсів у момент дальнього удару від Вороніна. Ісаксон перевів на кутовий, який нічим небезпечним не завершився. Наступні кілька хвилин Україна продовжувала спроби знайти свій момент, але весь час не вистачало трошки магії в фінальному доторку.

Марія дрейфувала повз столики, притримуючи тацю з пляшками та келихами. На вулиці остаточно стемніло. З боку будівлі міської ради та прилеглого скверу височезні ліхтарі блимали теплим білим світлом. Над відкритим майданчиком бару зависла хмара тютюнового диму. Наприкінці першого тайму Коноплянка востаннє створив щось схоже

на небезпечний момент, викликавши по черзі хвилю радості та хвилю розчарування за столиками.

– Треба ще пива, – мій голос звучав хрипло після напруженого першого тайму.

– Замовлю дорогою до туалету, – Макс загасив цигарку в попільничці та рушив у бік тієї частини бару, що була всередині приміщення.

– Дарма вони так на дальні удари сподіваються, – підсумував перший тайм Назар. – Є сенс пробувати обігрувати. Коноплянка вміє, Шева тим паче.

– Це ж не мінька, – заперечував йому Вадим. – Обіграєш одного, в тебе вийдуть двоє. Та й проти професійних захисників ногами махати над м'ячем нуль сенсу. Це ти на полі КТУ будеш вимахуватися.

– Буду, – Назар задоволено допив своє пиво. – Обов'язково буду. Ви тільки зберіться!

– Так на мінці ще важливіше в пас грати, – я доєднався до суто футбольного обговорення. – Навіть ми виграєм в першу чергу завдяки тому, що самі рухаємся і м'яч рухаєм в доторк-два. В це треба грати!

– На велике поле це дуже важко, – відмахувався Вадим. – Тобі потрібно, щоб у тебе навіть центральний захисник був з передачею. А таке є в кількох командах.

Найважче в подібних діалогах було завжди Сані. В футбол він грав без зайвих думок про естетику чи тактику. Та й взагалі з його зростом і довгими руками перш за все був дуже хорошим воротарем. Говорити про футбол він не дуже любив, тому пішов від діалогу в туалет.

Вадим з Назаром захопилися обговоренням моментів матчу в деталях, і втратили мене. А коли в мене не було іншого заняття, я неодмінно думав про Настю. Яка там година в тому Макао? Щось там в районі глибокої ночі? Цікаво, чи встигла Настя відповісти на моє повідомлення перед сном? Чи вона не спить? Можливо, саме сьогодні десь на вечірці?

– Ваше пиво, – Марія нависла над моїм плечем, розставляючи келихи на столі. Аромат персиків і якихось квітів йшов від її шиї, яка була зараз надзвичайно близька до мого носа. І губ. В цей момент я остаточно відчув, що очі вже стали повільніше кліпати. Наче повіки долали густий туман, щоб зімкнутися. Від Марії йшов жар. Чи то просто тіло нагрілося від роботи в таку спеку? Так чи інакше, я став відчувати, що трошки плавлюсь. І мені подобалося.

– Дякую, – я дурнувато посміхнувся і спробував дивитися на неї. В момент здалося, що мої очі блимають по черзі. Марія повернула голову в до мене, і наші погляди зустрілися. Здається, вона почервоніла.

– Я вам гарантую, що в другому таймі ми переможемо! – Макс повернувся, стукнув мене долонею по спині та знов сів поруч.

Марія раптово смикнулася, поправила неслухняне пасмо золотавого волосся і долила вміст останньої пляшки в келих. Мені.

– Закладемося по двадцять гривень? – скептично звернувся до Макса Назар.

– Ставити проти своїх? – парі викликало в Макса чесну огиду.

– А чому ні? – спокійно відповів Назар і з викликом поклав двадцятку на стіл. – Хіба не ідеально? Якщо збірна виграє, то я буду радий їхній перемозі. Якщо програють, то виграю двадцять гривень. Перемагаю в будь-якому разі, на відміну від тебе. Чи ти вже не такий впевнений?

– Нехай! – Макс потягнувся через стіл, щоб потиснути руку Назару. А потім запитав мене: – Маєш двадцятку?

Я мовчки випив пива і поклав за Макса двадцять гривень до ставки Назара.

Другий тайм розпочався набігом шведів. Селін, майже лежачи на газоні, відбив собою удар Розенберга. Після кутового П'ятов був вимушений вийти з воріт і кулаком вибити м'яч подалі. Збірній України не вдавалося відтіснити шведів від своїх воріт. І зрештою простріл від Кельстрьома знайшов ногу Златана Ібрагімовіча. 0:1 за шведами.

Назар, попри наближення до нього двадцятки, сумно відпив з келиха. Саня зробив те саме, а Макс із розпачу закрив обличчя руками.

– Це Златан, – розводячи руками констатував Вадим.

А я зробив те, що завжди робив, коли не знав, що робити. Підпалив цигарку і затягнувся.

– Маріє, неси ще пива, – Макс теж потягнувся до цигарок.

Літній майданчик бару вперше за останню годину захопила тиша. Сумно клацали запальнички. Маленькі вогники цигарок хаотично опускалися і підіймалися подібно до стаї світлячків.

Не всі встигли докурити сумні цигарки, коли Андрій Ярмоленко своєю фантастичною лівою ногою зробив навіс у центр штрафної площі. Там м'яч зустрів золоту голову іншого Андрія – Шевченка. 1:1 за кілька хвилин! Бар радісно підскочив на ноги. Люди обіймалися, кричали і розливали пиво в усі боки. Макс схопив Марію, яка ледь встигла підійти до столу і поставити тацю з пивом. Він кружляв її і намагався підняти. Але випите пиво вже не дозволяло йому настільки легко рухатися. Навіть Андрій Шевченко в цей момент не міг бути щасливішим за наш бар.

Пиво і радість вже лилися нашими венами. Вже всі п'ятеро ми гнали команду вперед своїми криками підтримки. Власне, це робив увесь бар, половина якого робила це стоячи. Та половина, яка ще могла стояти. Марія вже майже не відходила від нас, двоє інших офіціантів поралися з невеликою кількістю замовлень. Вона стояла між мною та Максом і кричала "Давай-давай!"

Марія стояла непорушно в момент, коли Коноплянка виконав кутовий удар. Подача пішла точнісінько на голову Шевченка. М'яч оминув захисника на ближній стійці та закрутився в сітці. 2:1.

Це був екстаз. Найкраща подія дня. Вся країна перетворилася на радісного малого з прапором України. Ми всі відчували себе одним величезним стадіоном: від Луганську до Львову. В цьому не було жодних сумнівів. Наш бар стрибав і танцював, розливаючи пиво один на одного.

Ми з Максом обхопили Марію з двох боків і поцілували її. Вона почервоніла і зніяковіло розсміялася. Потім відповіла поцілунком кожному з нас і раптово для самої себе втекла. А хвиля радості не вщухала.

Не вщухала радість до фінального свистка. Ми всі опинилися в одному великому ліжку після найкращого сексу в житті. Натовп абсолютно щасливих людей. Наш столик лишився одним з останніх. Щоправда Саня поїхав одразу, ледь завершилася гра – він єдиний з нас, хто не жив поруч. Потім пішли Вадим з Назаром. У нас із Максом лишилося ще по половині келиха, тому ми неспішно допивали пиво. Марія сказала, що її робочий день завершився, щойно закрила наш рахунок. Після цього сміливо взяла з пачки Макса цигарку і закурила, сівши поміж нас двох.

Макс вперся лівою рукою в стіл, а очима в стегна Марії. Я теж хотів дивитися на її ноги, але не відчував достатньо впевненості в своїй рівновазі, щоб опустити голову. Тому я дивився їй прямісінько в очі. Не через те, що вони були неймовірні, хоча це теж правда. А через те, що це була моя єдина точка рівноваги прямо зараз. Затуманеним поглядом я свердлив Марію. В її очах біси танцювали румбу. Так чуттєво і пристрасно.

– То ти десь недалеко жи... веш? – крізь гикавку спитав Макс.

– Можна і так сказати, – Марія видихнула дим повільно і м'яко. А потім облизнула губи. – На Ювілейній.

Макс прокашлявся:

– Цікаве в тебе розуміння відстаней.

– А що? – Марія питала Макса, але дивилася на мене. Гадаю, вона просто не розуміла, чому я боюсь відвести погляд. Мабуть, це сприймалося як моя впевненість в собі. – А вам далеко?

– Нам... – я говорив повільно, бо швидко просто не міг. – По дорозі.

– Справді? – Макс і Марія спитали хором.

– Так, – я збив попіл з цигарки і затягнувся. Мене якось від нікотину менше штормило. – Ми тут зовсім поруч, на социку живем.

– І де ж тут “по дорозі”? – запитала Марія.

– Отам, – затискаючи між пальцями цигарку, я вказав у бік дороги, яку було ледь видно. – От по тій дорозі й дійдем.

Вона розсміялася. І цей сміх звучав згодою сам по собі.

– То це запрошення? – Марія з викликом посміхнулася і дивилася на нас по черзі.

– Так, – відповів я і картинно затагнувся.

Макс гикнув і спробував піднести до рота цигарку, але впустив її на підлогу.

– І який у нас план? – Марія закусилла нижню губу і відкинулася на стільці.

– В мене є віскі, – я сказав перше, що прийшло на думку.

У відповідь Марія лише цокнула язиком, обвела поглядом мене, потім Макса. Після випитого пива в нашому стані ще й після віскі ми були мрією лише для клофілінщиць. Навіть на препараті можна було б заощадити.

– У мене нема пропозиції на решту вечора, – я розвів руками. – Але в мене є план на ранок.

– Який? – з цікавістю спитала Марія.

– Зварити тобі вранці каву.

В цей момент Макс таки затагнувся цигаркою, яку попередньо підняв і обтрусив. Він схвально кивнув головою і спробував показати мені великий палець. Це мало б означати, що йому сподобалося, як я впорався із ситуацією.

– Цікаво, – Марія посміхнулася ширше, а її погляд був прикутим до мене ще сильніше. – Я сподіваюсь, у тебе вдома смачна кава.

– Він готує найсмачнішу каву, – Макс зібрався з силами і вимовив це.

– А ти? – тепер Марія з викликом подивилася на Макса.

– А я вмію вранці приносити цигарки, – він зібрав усі рештки своєї елегантності з липкою підлоги та загасив цигарку в попільничці.

– Саме те, що я люблю вранці, – сказала Марія і теж загасила недопалок. – Кава з цигаркою. То йдем?

Марія махнула рукою колегам, що завершували зносити меблі з вулиці всередину. Макс, втративши надійну підтримку в особі столу, похитнувся, але знайшов баланс.

Літні вечори в Кривому Розі неймовірно п'янки. Особливо, коли ти завідомо п'яний. Виходячи з кафе, Марія прихопила собі з холодильника пляшку пива. Необхідна, але марна, спроба бодай трохи наздогнати наш із Максом стан. В цей час ми малу таку саму марну надію, що сп'яніння дещо вивітриться.

Макс йшов впритул до Марії, весь час шукаючи привід її обійняти. Вона ковтала пиво з пляшки, гладила його руки і дивилася в очі. Я йшов на відстані. Мене остаточно задурманили її квіткові парфуми та запах нічного міста. Перед очима розпливалося світло поодиноких машин. Майже з кожної визирав хоча б один такий самий п'яний і щасливий вболівальник.

– Україна! Україна! – лунало з авто під ритм клаксонів.

Ми вперлися в лавочку біля мого під'їзда. Макс запевнив нас, що підійматися ще рано – треба перекурити на свіжому повітрі. Він всівся, посадив ліворуч від себе Марію і запхав собі цигарку до рота. Далі він крутив якісь кола рукою в повітрі, допоки я не здогадався: Макс просить запальничку.

Клац. Клац. Клац-клац! Я побачив, як очі Макса блимали по черзі. Він посміхнувся і кивнув головою. Здається, це саме та стадія сп'яніння, коли відмовляє мовний апарат. Макс вронив свою ліву руку на стегно Марії. Потім затягнувся, повернув до неї голову і... в останню мить встиг розвернути голову перед собою. А я встиг відскочити на півметра.

Від вида і звуків блювоти Марія відвернулася і закрила рота рукою. Я ж не вигадав нічого краще, ніж закурити. Так, поїли і випили ми справді добряче сьогодні. Тепер я це бачив. В моменти, коли друга вивертає назовні перед красивою дівчиною, думаєш лише про одне: добре, що не мене.

Пролунали останні полегшувальні покашлювання, і я загасив цигарку. Віддавши Марії в руки ключі від квартири, я підхопив Макс за ребра і обхопив його рукою себе. Так-сяк він усе ще міг ходити.

– Код на під'їзді “3-8” одночасно, – сказав я Марії, тримаючись з усіх сил. Насправді я навіть трохи протверезів. – Другий поверх, ліві двері. Чорні, обгорілі. Не переплутаєш.

Марія відкрила рота спитати щось, але відкинула цей намір і рушила сходами. Ми з Максом такої швидкості не мали.

Я навіть не став знімати з Макса взуття – так і потягнув його до ванної кімнати, а Марії показав хід до кухні. На щастя, більше Макс не було чого... сказати. Виговорився сьогодні. Я стягнув з нього чорну сорочку з коротким рукавом і луснув по руці на спробу Макса притулити мене до себе. Дурнувата усмішка на обличчі свідчила, що він не розумів, хто його зараз роздягає.

Трохи холодної води. Сяк-так я змусив його прополоскати рота. Облив верхню частину тіла і голову з душа. Нуль реакції. Він лише в'яло піддавався на будь-які маніпуляції. Я витер його насухо. Майже. Подумав, що рушник спалю потім, і дотягнув до спальні. Спочатку я хотів покласти його в “кабінеті”. Тобто, в кімнаті, яку я зараз так називав, а в дитинстві використовував як власну спальню. Але вона розташовувалася далі від ванної. Тому я жбурнув Макса на ліжко у своїй спальні. Тобто, в колишній батьківській. Після чого повернувся до ванної і вмився холодною водою сам.

– Я подумала, що віскі на сьогодні відміняється, – Марія попри все лишалася веселою та легкою. – Я знайшла якийсь чай, тому ось.

Вона показала на стіл і старий порцеляновий заварник та дві білі чашки. Але я зробив крок назад до холодильника і прямо з пляшки випив коли. Чесно кажучи, щиро вважаю збоченцями тих, хто п'є влітку чай. Тим паче, гарячий.

Марія посунула два стільці з одного боку столу, сіла на один з них, вперлася спиною в стін, а на інший закинула ноги. Присягаюсь, якесь

магічне місце. Хто не сяде – одразу відчують, що це найкраще положення за цим столом.

Я кинув оком на чайник, потім на Марію. Вона намотувала пасмо на палець і дивилася знизу вгору на мене. Прямісінько в очі, якщо бути точним. Я протверезів достатньо, щоб розуміти: якщо вона все ще тут, то її цікавить не чай. І водночас я протверезів недостатньо для сумнівів. Ідеальний баланс.

Тому я підійшов до столу, проігнорував чай і потягнувся до її губ.

Трек 4. Антитіла – “БудуВуду”

Застогнали гальма білого “Спринтера” з табличкою “286” під вітровим склом. Передні двері відчинилася навпроти пані, які продавали соняшникове насіння на зупинці. На синьому навісі гордо блищав напис жовтими літерами “Соцмісто”. Через дорогу шумів ринок.

Я з матом і скигленням пропхався крізь стоячих людей у салоні. Двоє, що висіли протягом поїздки на сходинці, зістрибнули, щоб мене випустити. Потім попхалися плечима за право першого повернення. Я вибіг на фінішну пряму крізь торгові кіоски та палатки до мого будинку.

В довбаному Макао вже майже одинадцята вечора. Я був змушений відпроситися раніше з роботи – цього разу Макс не міг мене просто прикрити.

Я ледь не перечепився через чийсь сумку, майже вривався в мати з донькою. Я так швидко не бігаю навіть за м'ячем під час гри. Оминувши на своєму шляху металеву трубу, на згадку про зустріч з якою мав шрам на нозі, я лишився в метрах від цілі. Махнув рукою Вадиму, який теж саме повертався додому, затиснув “3-8” на двері під'їзду, через дві сходинки добіг до своїх дверей. Прокрутив двічі ключем в замку обвуглених металевих дверей. Встиг!

Взявши пляшку коли з холодильнику і жбурнувши робочу сумку на диван, я запустив комп'ютер і поправив камеру над монітором.

Сьогодні цей “кабінет” стане місцем мого першого побачення в онлайні. Skype запросив пароль. Всього лише з другої спроби я ввів його вірно.

“Привіт! Ти вже тут?” – дві хвилини тому, фух.

“Так, дзвоню?” – я вирішив не витрачати час на довгі повідомлення.

Замість відповіді на екрані з’явилося сповіщення про виклик і дві кнопки – зелена та червона – поруч з заповітними літерами “Настя”. Не треба було бути Нео, щоб обрати правильний колір.

На екрані вже старенького монітору з’явилася вона. В розтягнутій сірій футболці, з зеленою кружкою в руках. Із втомленою тонкою посмішкою, але з незмінним вогнем в очах. Блакитні пробіски пробивалися крізь темний фон і віддзеркалювали світло монітора.

– Привіт, – вона стримувала тремтіння голосу і прикусувала губу.

– Привіт! – мій пульс усе ще зашкалював від бігу. Та й від хвилювання теж. – Розкішно виглядаєш.

– Смієшся? – вона почервоніла, але її посмішка стала сумною. – Я тут не встигаю нормально вмиватися. Шкіра вже лущиться.

Настя провела рукою по щоці, але розподільна здатність не могла передати... що б там Настя не хотіла показати. Для мене вона завжди виглядала готовою в будь-який момент опинитися на обкладинці якого-небудь Vogue.

– Тим паче, в цій замасленій футболці, – вона смикнула на собі сіру тканину. – Вже забула, коли я вдягалась красиво.

– Коли повернешся, обов’язково красиво вдягнемось і підемо красиво пити, – ляпнув я перше, що прийшло в голову.

– Обіцяєш? – чи то зображення так розмивало, чи то справді до її блакитних очей підступили сльози.

– Ну звісно! Вдягнеш оту свою сукню. Я вдягну костюм...

– І нап’ємось, як свині! – радісно випалила Настя, приховуючи мокрі очі.

– Виповзем із закладу лише, коли виженуть!

– Люблю вишукані вечірки, – розсміялася Настя і нахилила голову в бік. Вона мене розглядає?

– То... як тобі Китай?

– Я казала, – Настя знизала плечима, – що це не зовсім Китай. Тут довкола різні казино і розважальні заклади. І регулярні загрози шторма.

– Виграла джекпот? – мені справді нічого нормального не спадало на думку. Я не хотів розмовляти. Я хотів притискати її до себе і відчувати запах меду та ванілі від її волосся.

– Дан... – вона закотила очі. – Я навіть не була в тому казино. У мене з восьмої ранку починаються заняття. І так до сьомої чи восьмої. Потім я сиджу і готуюсь до наступного дня.

– Я впевнений, що діти від тебе в захваті, – описаний день ніяк не походив на наші ліниві робочі будні та вечірнє пиво з Максом. Навіть стало ніяково. – Тобі хоч подобається?

Настя розплилася щасливою посмішкою:

– О, так! Вони чудові. Вони так дивляться на мене, наче я богиня.

Вона розсміялася і поправила волосся.

– Я теж так на тебе дивлюсь.

– Це так мило, – Настя прикрила рота рукою і видала схожий на муркотіння звук. – Але справа не в тому. Я ж висока, біла і мааайжее світловолоса. Коли виходжу на вулицю, зі мною ледь не фотографуватися підходять. Іноді відчуваю себе зіркою, а іноді – твариною в зоопарку.

– Мабуть, від місцевих залицяльників відбою нема, – нащо я це сказав?

Настя підняла брови, цокнула язиком і на мить відвела погляд.

– Я майже всіх них вища на голову, – вона ніяково посміхнулася. Потім швидко змінила тему: – Діти більше в захваті. Я приходжу в клас, а вони дивляться на мене широко розкритими очима.

Я потягнувся до пляшки з колою, щоб затулити собі рота від тупого жарту про китайців та очі.

– А ще вони так мило намагаються вимовити “Настя”, – продовжувала вона.

– До речі, як ти з їхніми іменами пораєшся? – зробивши ковток, я поставив пляшку на стіл. – Ти Вадима з Назаром плутала, а тут ці всі китайські... звуки?

– По-перше, Вадим і Назар дуже схожі, – це сумнівне твердження від Насті я проігнорував. – По-друге, китайці часто беруть собі якесь американізоване ім'я, яким представляються іноземцям. Тому це часто якийсь Джон, Кевін, Боб...

– Джекі Чан, — отут я вже не втримався від дурнувятих жартів.

Настя знов змінила вираз обличчя з натхненного на втомлене. Тяжко видихнула і з надією подивилася на мене крізь монітор. Точніше, через кілька тисяч кілометрів. Skype завис у цей момент. Я дивився на застигле в видиху обличчя Насті та сподівався, що воно знов зміниться.

– Агов? – нарешті почув я через кілька секунд.

– Щось зависає.

– Так, це у нас ще не всі наслідки непогоди усунули, – Настя дивилася кудись на стелю. – Та й взагалі швидкість інтернету тут не дуже.

Зв'язок знов перервався. Тепер на стелю дивився я. Може, це якось так працює?

– Ало? – Настя знов повернулася. – Чуєш мене?

– Так-так!

– Слухай, ми весь час лише про мене. Ти як?

До цього очевидного і найбільш очікуваного питання я був готовий найменше. Розповідати про історію з Максом було б по-дурному. Про Марію – тим більше. Про роботу?

– Все добре, – почав я, коли зрозумів, що мовчу занадто довго. – Багато роботи. Після неї в основному футбол дивимся.

– Точно! – Настя стукнула себе по лобі. – Це ж чеміонат... Європи?

– Так-так.

– І ви ж на якийсь матч, здається, їдете?

– Так, у наступний вівторок. Точніше, виїжджаєм в понеділок.

– Круто! Хоч фотки якісь покажи.

– Ти теж, – відповів я, насправді не маючи на увазі Китай. – Цікаво, що там у тебе навколо.

– Ой, – відмахнулася Настя. – Тут нічого такого. Але за тиждень маємо отримати кілька вихідних. Плануємо подивитися Шанхай.

Знов обірвалося. Я зробив ще ковток коли, маючи вимушену перерву. Зв'язок повернувся саме в момент, коли Настя завзято лаяла ноутбук, Skype і взагалі все.

– Я знов тебе чую, – сповістив я.

– Ой, – вона на мить запнулася. – Хоча, кого я соромлюсь? Що ти про мене не знаєш.

“Багато чого не знаю!”, – хотів було сказати я, але у відповідь просто ствердно посміхнувся.

– Слухай, – Настя звучала повільно і сумно. – Мабуть, будем завершувати. Зв'язок цей бісів нормально не дасть поговорити. Та і я вже спати хочу.

– Звісно-звісно! Відпочивай, в тебе такий графік напружений...

– Ти теж відпочивай, – вона посміхнулася і кілька секунд помовчала. – Я скучила.

І знов розірвало. Секунд тридцять я дивився в монітор з надією. Але додивився лише до зміни статусу на off-line. Я просидів нерухомо ще кілька хвилин, допиваючи колу з пляшки. Статус так і не змінився. До мене пробилосся лише одне повідомлення: “Я була рада тебе бачити!”

З мого обличчя не сходила дурнувата посмішка, а серце шалено стукотіло. Чи то аритмія, чи то кохання – не зрозуміти одразу. Але це точно був один з найкращих днів червня.

Трек 5. ТНМК – “Мушу йти”

О 6:20 ранку роздовбаний біло-синій автобус продерся через усі ями на трасі та прибув у пункт призначення. Я штурхнув Макса ліктем під ребра. Він невдоволено продер очі та подивився у вікно. Схопивши речі, ми вийшли на платформу автовокзалу міста Донецьк.

Сонне місто зустрічало лагідним вітерцем і знайомим запахом фабричних викидів. Майже як удома. Якщо, звісно, не згадувати про терикони на шляху, і спробувати знайти трохи рудих калюж.

Прогноз на сьогодні опадів не обіцяв. Чотири дні тому в цьому ж місті злива була така, що навіть зупинили матч проти Франції. Однак, мало хто засмутився. Глядачі на трибунах співали, танцювали і навіть цілувалися. Журналісти отримали шикарні кадри. А працівники “Донбас Арени” мали нагоду продемонструвати ідеальну роботу дренажів. Поле стадіону осушили за лічені хвилини.

Ми з Максом сьогодні мали зворотню проблему – не дати собі засохнути. Повз ларьки біля платформи ліниво ходили самі вуличні собаки. І на ситих вони не були схожі.

– Я очікував, що буде набагато більше людей, – позіхнув Макс, споглядаючи порожню вулицю. – Ми точно в Донецьк прибули?

– Мабуть, більшість їде поїздами або летить літаками, – я оглядався в спробі знайти шлях в бік “Донбас Арени”, який заздалегідь вивчив на мапі.

– Або взагалі прибули напередодні, – Макс кинув на мене невдоволений погляд із натяком.

– Ми на квитки по 800 гривень витратилися! Я навіть не хочу знати ціни на ночівлю! Тим паче, на дві.

– Справедливо, – погодився Макс, бо грошей справді було впритул.

Я мав лише кілька орієнтирів і надію, що дорогою спіймаю безкоштовний Wi-Fi. Десь між нами і стадіоном мала бути “Пузата Хата”.

Ми дійшли до великої кільцевої розв'язки. Я пам'ятав, що після неї ми мали повернути праворуч і йти кілька кварталів до парку. Поки я крутив головою на всі боки, щоб орієнтуватися поміж сірих будинків, Макс голодними очима вишикував торговця хот-догами. Але довкола були самі лише прибиральники. Місто посміхалось нам відполірованою асфальтовою усмішкою.

Вільного часу ми мали більше за потрібне. Тому прийняли рішення зійти з маршруту і перепочити в парку. Не сказати, що ми вже сильно втомилися ходити. Просто це було прекрасне місце, щоб викурити першу цигарку за день. Запальнички синхронно клацнули. Під ритмічний звук мітли неподалік вітер поніс сигаретний дим у бік скляної синьої багатоповерхівки. Кривий Ріг, може, й довший, але Донецьк був явно вищим.

Безкоштовний Wi-Fi в паркових зонах, як і обіцяли, працював бездоганно. Я скористався можливістю звірити маршрут. На прохання Макса я перевінив, чи нема якихось закладів поруч. Хороша новина: звісно, були. Погана новина: вони не відчинялися раніше за "Пузату Хату". Макс скиглив, а я чесно насолоджувався запахом ранку. Роса і тютюновий дим – сніданок чемпіонів.

Подальший шлях був більш мальовничим і різноманітним. Дореволюційні забудови чергувалися з радянськими і губилися в тіні сучасних конструкцій зі скла та бетону. Час від часу я зупинявся, щоб зробити кілька фото на пам'ять, чим лише викликав нову хвилю невдоволення Макса.

"Пузата Хата" стояла на самому перехресті. Дорогу перетинали трамвайні колії. Навпроти було щось схоже на адміністративну будівлі з невеликим сквером, а по діагоналі найбільше виділялися височезні колони. Мабуть, якийсь театр. Я зупинився перед улюбленими літерами Scorini – чомусь не думав, що заклади є і в інших містах. На секунду навіть відчув присмак улюбленої кави по-ірландськи, коли Макс буквально заштовхав мене всередину "Пузатої Хати".

Емоції та враження мене годували сильніше за їжу. Я відчував себе абсолютно щасливим цим свіжим ранком у незнайомому місті в день великої гри. Я хотів скоріше дістатися стадіону.

Макса ж нагодувати було складніше. Він уже взяв борщ, макарони по-флотськи і якийсь салат на 99% з майонезу. Я вирішив обійтися картоплею пюре і курячою відбивною. Пиво ми домовилися пити лише в другій половині дня, тому за напої була Coca-Cola. Кожен з нас і хотів порушити цю домовленість, але хожен не хотів бути її ініціатором.

Ми зайняли місце біля вікна, і я навіть бачив колони з будівлі на іншому боці перехрестя. Макс ляпнув сметану в борщ і став гучно стукати ложкою об тарілку. В мене була фора в цілу страву, тому я їсти не поспішав. На другому поверсі “Пузатої хати” чудово працював безкоштовний Wi-Fi. Я проігнорував непрочитані повідомлення у Facebook від Лізи та Сані, прогорнув до діалогу з Настею. Відкрив його, оновив і тричі пересвідчився: нічого. Секунду я вагався, але таки вирішив написати.

“Вже в Донецьку! Ввечері матч, зараз поснідаємо і підемо гуляти. Ти як?”

Я подумав, що чогось не вистачає. Зробив фото своєї таці з їжею і прикріпив до повідомлення. І, наче школяр під час контрольної роботи, швидко заховав iPod назад у кишеню.

– Це найсмачніший борщ, який я їв у своєму житті! – крізь чавкання прорізався голос Макса.

– Ти просто зголоднів, – відповів я, відрізаючи собі шматок відбивної.

– Ні, – Макс уже не бурчав, він задоволено муркотів. – Офіційно заявляю, що найсмачніший борщ готують в Донецьку!

– Як скажеш, – я прожував слова разом із м'ясом.

Можливо, справа була в тому, що ми перебували на матчі Чемпіонату Європу. Можливо, в тому, що минулий тиждень я снідав самісінькими омлетами. Але кожен шматочок їжі відчувався надзвичайно соковитим.

Ми повільно доїли і звірили маршрут, поки мали доступ до інтернету. Насправді в цьому не було особливої потреби, адже шлях звідси до “Донбас Арени” пролягав майже по прямій. Я просто хотів перевірити, чи не відповіла Настя. З тієї ж причини я і їв повільно – давав їй час прочитати. Тихо.

Рух у кількох кварталах довкола стадіону було перекрито. Всюди вже виклали сувеніри місцеві торговці. І нарешті ми стали помічати, як вулиці наповнюються людьми. Кожні сто метрів стояли волонтери, які радо розфарбовували обличчя людям. Буквально розфарбовували. Їхній день почався нещодавно, тому більшість була ще сповнена ентузіазмом. Ми з Максом теж стали в чергу.

Я не дуже люблю, коли незнайомі люди торкаються мого обличчя, але по дві горизонтальні смужки синього і жовтого кольорів на моїх щоках мені подобалися. Тим паче, безкоштовно. Англійці теж користувалися нагодою.

Але і домашню роботу вони провели неймовірну. Більшість з них прикрашали клубні шарфи. І назви клубів, які я міг прочитати, не говорили мені нічого. Легше б було знайти українця в футболці якогось Chelsea чи Manchester United. У нас по Бекхему в кожному дворі!

Мало хто з англійців обмежувався прапором на щоці. Неважко було знайти тих, хто замальовував прапором обличчя повністю. Ноги й руки татуюваннями вони розмалювали заздалегідь. І, звісно, англійські прапори вже майоріли над маленькими групами фанатів.

– Треба придбати футболки, – Макс підсумував огляд англійських фанатів.

Ми могли придбати форму збірної заздалегідь. Але купити футболку в день матчу біля стадіону – це було по-справжньому пам'ятно. Тому ми відстояли довжелезну чергу в одну з палаток біля центрального входу. І вже наступної миті перевдягалися в тіні під деревом на галявині. Якщо, звісно, можна назвати галявиною простір не в лісі, а довкола стадіону.

В Кривому Розі біля стадіону “Металург” теж був парк, але “Донбас Арена” обійняв мальовничий зелений сквер. Ми з Максом розвалилися на м’якому штучному газоні неподалік не менш штучної водойми на кшталт дуже маленького озера. Макс дістав зі своєї сумки цифрову фотокамеру і командував мені стати ближче до “озера”. Клац. Він повернув свій Olympus екраном до мене. Так у мене з’явилося улюблене фото.

Я стояв у синій футболці збірної України, а за моєю спиною красувався найгарніший стадіон країни. Макс спіймав кураж і став ще більш активно розставляти мене по різних точках парку довкола стадіону. І ми абсолютно в цьому не виділялися поміж інших відвідувачів. То підстрибували, то присідали, то лягали. Єдине, що стало трохи псувати день – джинси стали терти мені стегна. Дарма я не вдягнув шорт, як це зробив Макс.

З годину ми лежали під деревом, допоки не зрозуміли оманливість його тіні. Потираючи червоні носи, ми рушили в бік парку. Не пам’ятаю назви, але в інтернеті писали, що це ледь не головний парк Донецьку.

Ми спустилися вниз від стадіону, і поблизу пабу Golden Lion почули англійські співи. Далі пробігли люди в костюмах Бетмена та Спайдермена. Цікавість здолала не лише нас. Натовп у синіх та жовтих футболках рушив на звук співів.

Англійці галасили і рухалися вулицею в синхронному ритмі. Жовті та сині ниточки впліталися в це довжелезне біле полотно з людей. Ми всі разом тягнули вулицями Донецька дерев’яну труну. З одного боку червоною фарбою було виведено “We’ll do what we want”, з іншого: “You’re wrong Campbell”. Процесія зупинилися біля входу в паб. Макс краще за мене влився в натовп і позував для журналістів разом із Бетменом.

Я ж перекинувся кількома словами з англійцями і дізнався, що це було. Виявилося, колишній англійський футболіст Сол Кемпбелл в ефірі BBC заявив, що його співвітчизникам не варто їх в Україну.

Мовляв, там самі расисти. Мовляв, англійці повернуться з України лише в труні. Тепер до мене дійшла суть перформанса з труною, яка навіть містила живого хлопця з “маскою” Сола Кемпбелла. Я щиро розсміявся і аплодував англійцям. Вони плескали мене по плечу.

Ми все ж дісталися того парку, який нам рекомендував Google, і пообідали там найбільш футбольною стравою – beer and chips. До того моменту абсолютна більшість барів та пабів була завішана прапорами Англії та англійських футбольних клубів. Справжня інтервенція.

За дві години до старту матчу ми повернулися до “Донбас Арени”. Вже остаточно червоні від палючого східного сонця. Монументальні сходи до секторів приносили одночасно радість і біль. Втомилися ходити ми ще на моменті, коли мали перейти довжелезний пішохідний міст до парку на відкритому просторі. Для це означало: двоє вже обгорілих людей мали пертися під пекучим сонцем.

Коли ми дісталися своїх місць на трибуні, сонце вже сідало за обрій. Ще пива вирішили не брати, щоб не продиратися крізь натовп до туалету.

Але все забулося в той момент, коли команди вийшли з підтрибунних приміщень. Абсолютно все припинило бути важливим: і обгоріла шкіра, і Сол Кемпбелл, і навіть Настя. Ми всі лишилися наодинці з Його Величністю Футболом. God save the King!

“Донбас Арена” затягнула гімн України. Це був єдиний момент, коли англійців не буде чути. Ми були у себе вдома. Жовто-сині сектори навіть заспівали на біс приспів і вдруге вибухнули на останньому слові.

“РОООДУУУ!” – греміло від землі й до неба.

Віктор Кашшаї дав свисток. Розпочався фінальний тур. Одночасно в Києві Швеція та Франція розпочали і свій матч. Збірній України потрібні власна перемога в матчі проти Англії і перемога Швеції над Францією. Футбольна фортуна цього вечора має бути на боці жовто-синіх!

Задор натовпу та приємна прохолода після засушливого дня дали свій ефект. Перші десять хвилин матчу ми з Максом простояли на ногах. На сьомій хвилині Гармаш пробив здалеку – м'яч в останній момент змінив траєкторію і пішов вище “дев'ятки”. Макс від розчарування зірвав голос. Я аплодував.

Команди намагалися не ризикувати і не відкриватися без особливої нагоди. На кону вихід в наступний раунд, і ніхто не хоче опинитися за бортом.

Ми сіли на свої місця і спокійніше спостерігали. До сімнадцятої хвилини, коли Джон Террі грудьми заблокував дальній удар Євгена Коноплянки. Макс знов сумно прохрипів, я вигукнув “молодці!”, і ми вдвох знов опустилися на стільці. Сектори англійських фанатів знаходилися за воротами, по діагоналі від нас. І на відміну від нас англійці не сідали ані на хвилину. Хоча – я бачив їх у парку напередодні – вони випили пива стільки, що не мали б стояти взагалі!

На двадцять другій хвилині ще один дальній удар – тепер від Гусева, але знову вище воріт. Англійські фанати за воротами не стихали. Тепер вони активніше били в барабани і співали лише їм відомі пісні.

І черга Англії настала. Спочатку подача зі штрафного змусила нервувати збірну України, але пощастило – м'яч так і не дістався нікого з англійців. Потім Вейн Руні не дотягнувся до подачі Ешлі Янга з фланга.

На тридцятій хвилині збірна України змогла зайти в штрафний майданчик англійців. Ярмоленко обіграв захисників, але не Джо Харта – воротар спіймав м'яча. Макс у розпалі емоцій підстрибнув і боляче вдарився об поручень рукою. Кілька хвилин потому фанати в біло-червоних кольорах отримали привід для радості. Ешлі Янг добіг із м'ячем до краю футбольного поля біля воріт України і прострелив. Але Ракицький зміг випередити Мілнера і вибив м'яч із своєї штрафної.

Перший тайм завершився з рахунком 0:0. В Києві теж. Якщо обидва поєдинки так і закінчатся, то в плей-офф пройдуть Франція та Англія. Час ще є, все ще може змінитися.

Макс від нервів таки вирішив принести нам ще пива, а я лишився на місцях з речами. Спіймав себе на думці, що з моменту черги на стадіон, я ані секунди не думав про свій Facebook і кількість повідомлень там. Особливо непрочитаних. Я просто дивився вниз. Перед трибунами виступали групи фрістайлерів. Весь світ зараз стиснувся до розмірів “Донбас Арени”.

Разом із свистком на другий тайм Макс протиснувся назад і простягнув мені пластиковий стаканчик з холодним пивом. Я ще не встиг його допити, коли Стівен Джерард з правого флангу (не без допомоги серії рикошетів) доставив м'яч Вейну Руні. 1:0.

Сектори англійців у цей момент чули в кожній точці Донецьку. А ми змовкли на хвилину. Чесно кажучи, навіть трохи довше. Ми мовчали, англійці співали. Хтось затягнув гімн – і стало навпаки. Тепер втрачати було нічого. Іноді здається, що саме такі моменти потрібні, щоб насправді наважитися на спробу щось змінити.

На п'ятдесят другій хвилині Олег Гусєв закрутив м'яч у штрафну англійців, але Джо Харт тримав усе під контролем.

“Дуууууууу й тііілооо ми полооооожим...”

Шістдесят перша хвилина. Ярмоленко з лівого флангу робить ідеальний навіс на Артема Мілевського. Той одним рухом розвертається і наносить удар головою. Вище воріт. Макс уже не може кричати. Він просто закриває обличчя руками. Я розумію, що мій голос теж уже все. Англійські фанати, здається, лише розім'ялися. Вони теж випили пива в перерві – і стрибали та співали з іще вищою інтенсивністю.

А ще за хвилину відбулося це. Євген Селін робить дальню передачу з власної третини поля майже в глибину. За м'яч чіпляється Артем Мілевський, обіграє захисника і розвертає м'яч у центр, куди вже забігає Марко Девіч. Перший після Бога (принаймні за

свідченнями харків'ян) обіграє один-в-один і пробиває. Джо Харт змінює траєкторію м'яча, але той по параболі поволі опускається в ворота. Джон Террі в падінні вибиває м'яч уже з-за лінії. Всі бачили, що м'яч перетнув лінію воріт.

Віктор Кашшаї гол не зараховує. Іронічно, що це був перший Чемпіонат Європи з додатковими суддями за воротами, задача яких... запевнитися в тому, що м'яч лінію перетнув.

Віктор Кашшаї показує продовжувати гру.

Я збрешу, якщо скажу, що ми змогли оговтатися після цього. Не змогли. Не підтримали достатньо, не додали сил збірній. Макс до кінця матчу так і сидів з руками на обличчі, а я розгублено дивився по сторонах в надії побачити когось, хто зможе підняти стадіон на ноги. А по діагоналі від нас невтомні англійці з кожною хвилиною співали все щасливіше.

Ні сейви П'ятова, ні вихід Шевченка, ні дальні удари Коноплянки вже не змогли повернути в гру стадіон. Дванадцятий гравець у себе вдома підвів. Сів і слухав чужі співи.

А в Києві Швеція виграла у Франції. На дев'яностій хвилині Себастьян Ларссон забив другий гол у ворота Уго Льоріса. Втім, це не допомогло Швеції – Франція проходила далі. В Донецьку Віктор Кашшаї зафіксував перемогу Англії з рахунком 1:0. Фортуна була проти жовто-синіх того вечора.

Того дня я дізнався, що англійців неможливо перепити і перекидати на футбольному стадіоні. А ще – що спати на вокзалі в Донецьку може бути навіть зручно, якщо майже весь день провів на ногах.

Трек 6. Друга Ріка – “Вже не сам”

– Перевдягайся швидше! – крикнув Назар мені.

Я махнув головою у відповідь і підтягнув гетри до колін. Знов кинув оком на екран свого iPod. Нема нових повідомлень. Я був

вдячний хлопцям, що вчилися у КТУ за поширений пароль від Wi-Fi, що добивав до гумового поля. Назар вдячним не був і жбурнув у мене м'ячем. Я відбив у бік Вадима. Той одним рухом пробив по воротах, перевіряючи, чи достатньо розігрівся Саня.

– Дан, тобі шнурки зав'язати допомогти? – Назар переймався, бо він виборів нашій п'ятірці право починати.

Макс не розминався, лише хотів полем і позіхав. Я зав'язав шнурки, сховав iPod в сумку і вийшов останнім у п'ятірку. Назар задоволено видихнув і пасанув м'яч у бік суперників:

– Ваш м'яч.

– Нарешті, – один з суперників демонстративно висловив невдоволення. До нього підійшов партнер по команді, щоб розіграти м'яч.

Вадим мовчки відійшов лівіше, поправляючи старий лонгслів червоного кольору із витертим номером “10” на спині. Він моргував Назару, який відповів азартною посмішкою. Макс витер обличчя низом своєї чорної футболки, займаючи позицію в центрі між лінією Вадима з Назаром і мною. Я грав у захисті.

Ми вперше бачили хлопців, проти яких грали першу гру. Що гірше для них – вони вперше бачили нас. Тому, коли після введення м'яча в гру, трикутник Вадим-Макс-Назар одразу став пресингувати гравця з м'ячем, хлопці панічно пасували воротарю. Далі трикутник змінив форму: Назар став вістрям, яке один-в-один тиснуло на воротаря команди, а “основа” розтягнулася закривати найближчі лінії передач. Воротар очікувано вибив м'яч подалі – десь ближче до центру, де мав розташовуватися хтось із їхніх гравців. Але саме в цей момент він почав зміщуватися на фланг. А в центрі поля вже був я і першим доторком прийняв м'яч. Двоє гравців суперника рушили на мене, і між ними пройшла передача на фланг Вадима. Я знав, що він зміститься трохи нижче, в вільну зону між нами. Він знав, що я віддам туди м'яч. Доторк щоб прийняти, доторк, щоб віддати. В центральну зону вже змістився Назар і повів за собою одного з гравців. На його фланг уже

забігав Макс, за ним ще суперник. І двоє в центрі смикалися між швидкими розворотами передач. Назару два доторки були непотрібні – одним він знов знайшов мене, і я так само одним доторком закинув низом на фланг Максу. Останній ефектний рух був від нього. Зміщення в центр, дин-на-один з воротарем. Гол.

Це перший. Пропустили два – сідаєте. Або сім хвилин – і сідає, хто зіграв більше. Такі правила на вулиці. Тут немає дев'яноста хвилин, овертаймів і серій пенальті.

– Ваш м'яч, – м'яко посміхнувся Назар і картинно поцілував емблему “королівського” клубу на своїй футболці. П'ятірка, яка сиділа і чекала на свою чергу зайти на гуму, плескала в долоні. Цих хлопців ми знаємо. Що краще для них – вони знають нас.

Суперники цього разу розпочали агресивно – злість далася в знаки. Рудий хлопчина з довгим (як і його ж ноги) носом віддав м'яча тому чорнявому, який нас підганяв. Той самостійно потягнув м'яч правим для себе флангом. Двоє партнерів підіймалися паралельно, входячи в центральний і дальній коридори відповідно. Я перекривав центр, Назар – правий для нас фланг, Макс – опускався за суперником з м'ячем, а Вадим контролював гравця на підборі. Чорнявий хлопчина зупинився, накрит м'яч, прокотив його в зворотній бік від Макса. Я змістився і перекрив лінію передачі на гравця в центральному коридорі. Вадим скористався можливістю створити чисельну перевагу і разом з Максом пресингував гравця з м'ячем. Але той зміг зробити передачу верхом – чого брехати – перекинувши мене. Рудий був майже на голову вищий за мене і дотягнувся цією самою головою до м'яча. Удар хороший, але не виклик для довгих рук Сані – він таке забирає в руки. Це не про стрибок, це про вибір позиції.

Назар і Вадим заздалегідь бачили, що наш воротар з цим ударом вже впорався. Тому рушили флангами в контратаку ще до того, як Саня підготувався вкинути. Макс лишився в захисті, а я пішов центральним коридором. Гравці суперника не так швидко зреагували – і ми мали фору. Саня вкидає Назару праворуч. Назар одним рухом опускає м'яч і

просуває його флангом. Відчуваючи за спиною наближення суперника, віддає в центр мені, я – одразу на протилежний фланг Вадиму. Рудий вирішує добігти одразу до своїх воріт, щоб спробувати закрити дальню стійку. Але Вадим не потребує багато часу і простору: він приймає м'яч, зовнішньою стороною стопи прокидає його за захисника в центр і пробиває у дальній кут. Ні воротар, ні рудий хлопчина не встигають перекрити.

Це другий. Сідаєте.

– Ваш м'яч, – каже Назар п'ятірці, що встає з лавки.

Ми не сідали більше сорока хвилин. Дві п'ятірки мінялися. Перша – новенька для нас – з кожним разом намагалася бути агресивнішою. На третій вихід чорнявий вже відверто бив по ногах Назара. Не спортивно, але на вулиці як такої управи на це не існує. Немає карток, дискваліфікацій і штрафів. Максимум – можеш запропонувати супернику бійку. Ми приходили грати в футбол, а не влаштовувати бійцівський клуб. Тому коли підійшла четверта п'ятірка, ми впустили свіжу команду пограти. Втім, їм досталася одразу та сама агресивна п'ятірка.

– Занадто спекотно стає, – я зрозумів, що Макс про погоду, бо він витер піт подолом футболки.

– Є таке, – погодився Вадим і дістав зі своєї сумки пляшку води. На фоні сварилися чорнявий і рудий.

Макс клацнув запальничкою і затягнувся цигаркою. Саня, що сидів поруч, закашлявся.

– Що на вечір плануємо? – Макс видихнув дим.

– Повністю вільний, – відповів я. Мені теж стало спекотно. Я машинально спробував теж витерти піт футболкою. Але стало шкода ще зовсім нову форму збірної, яку я привіз із Донецька. Тому я витер піт рукою.

– А як же невідкладні важливі справи – страждати через Настю? – Макс підняв погляд на мене, Саня фиркнув.

– В мене гнучкий розклад, я можу це перенести, – парирував я.

– Караоке? – запропонував Макс.

– Пас, – разом відповіли Назар з Вадимом, які спостерігали з боку за грою новою п'ятірки і аналізували гравців.

– Я в справі, – снізав плечима Саня. – Може, Лізу покличем?

Він почервонів, а я дістав із сумки телефон і написав повідомлення Лізі. Макс хитро посміхнувся Сані та підпив його ліктем під ребро.

“Так!” – відповіла Ліза, і я сповістив про це Саню. Команди на полі обмінялися ударами, але так і не забили. Я сховав телефон, дістав iPod, знов під'єднався до інтернету і перевіряв Facebook. Нічого.

Я підкурив цигарку, коли нова п'ятірка забила гол команді, з якою ми грали першу гру. Чорнявий гучно сварив воротаря і розводив руками в усі боки. Назар розсміявся і похитав головою.

Ввечері я накинув помаранчеву сорочку з коротким рукавом, вдягнув джинси з поїздки в Донецьк, і рушив у бік “Монро”. Від мого будинку шлях займав два переходи дороги і не більше п'яти хвилин. Дуже зручно. Особливо, в контексті витрат на таксі.

За неписаним законом, хто живе найближче – приходить останнім. Так і я зайшов у караоке, коли вся наша компанія вже замовляла пісні та випивала на барі. А останнім я прийшов, тому що... спав. Це був насичений тиждень: виснажлива поїздка, важкі дні на роботі, тотальна спека. Тому після ранкового футболу я пообідав і спав, допоки Саня не розбудив мене телефонним дзвінком із найбільш філософським питанням у світі: “Ти де?”

Ми всі любили “Монро” за щось своє. Макс любив співати, Сані подобалося слухати музику, а Ліза вміла брати від життя максимум. Тому вона була тією, хто співатиме всі пісні, танцюватиме всі танці й питиме всю текілу.

До речі, про текілу. Я любив “Монро” за барменів. Сценарій кожної ночі був однаковий: спочатку я, Макс і Саня випивали по парі шотів, співали пару пісень, Макс з кимось знайомився і танцював, я і Саня

випивали по лонгу, потім ми втрюх випивали серію шотів, після чого Саня і Макс продовжували співати. А я лишався за барною стійкою. Нік або Влад наливали мені джин-тонік, і ми разом споглядали, як поступово гості роз'їжджаються. Так було кожної п'ятниці або суботи до появи Насті. Ми співали вдвох, танцювали вдвох і не питали, коли прийдуть інші.

Але цей вечір нарешті був таким, як раніше. Для них. Коли я зайшов у залу, захотів одразу додому. Я побачив сцену – і хотів заспівати з Настею разом. Я пройшов танцполом – і захотів кружляти з нею тут. Я дійшов до барної стійки – і я захотів замовити два шоти текіли, щоб пити і дивитися в її хтиві очі.

– Зелений мексиканець, – вимовив я Ніку з Владом одразу. Сьогодні було багато людей, і за стійкою бармени працювали вдвох.

Макс, Саня і Ліза по черзі обіймали мене і навперебій пропонували пісні. Я кволо посміхався, намагаючись робити вигляд, що все ще сплю. А сам думав лише про те, наскільки це місце відчувалося нашим із Настею.

Нік поставив переді мною шот і відбив п'ять в привітанні:

– Радий бачити!

– Навзаєм!

Я перекинув чарку. Стало краще. Але бажання повернутися додому, щоб оновлювати Facebook, все ще трималося на плаву і не хотіло тонути в алкоголі. Треба було замовляти "Б-52".

– О, наша пісня! Ідем! – Макс штурхнув Саню.

Вони поставили склянки на стійку і вийшли на сцену. Ліза посунулася ближче до мене – так, що торкалася стегном.

– У ТОБІ ТАК БАГААААТО СТООРІН... – (майже) синхронно затягнули хлопці. Ліза підспівувала їм біля стійки. Я дивився в екран і промовляв слова пісні собі під ніс. – Я ПРООСТО НЕЕ РОЗУМІЮ..

Ліза підштовхнула мене стегном і посміхнулася. Я відреагував сумною посмішкою. Вона кілька секунд мовчки дивилася мені в очі, потім похитала головою і відсунулася в бік. У мене був вибір:

веселитися з друзями чи стояти і невимовно страждати. Звісно, я обирав друге. Адже караоке ходять саме для цього. Співати сумні пісні, пити до ранку і повертатися додому з туфлями в руках.

Я замовив ще “мексиканця”. Багряні лампи підсвічували танцпол. В тьмяному світлі серед гучної музики люди завжди здаються щасливими. Мабуть, в цьому секрет нічних закладів. Ти не бачиш облич, ти не знаєш людей – ти маєш лише образ, з яким перетнешся на кілька хвилин.

– Тримай! – Нік поставив переді мною нову чарку.

– Твоє здоров’я, – я намалював на обличчі щось схоже на посмішку і випив шот.

– Повторити?

“Ні”, – подумав я.

– Так, – сказав я. А потім подумав і додав: – і джин-тонік.

Я сперся на барну стійку спиною. Занадто довго мене не було тут без Насті.

– Що ми співаєм? – спитала в мене Ліза. Вона вміла формулювати питання так, щоб отримувати потрібні їй відповіді.

– Може, пізніше?

– Поки оберем, поки дочекаємся своєї черги, – аргументувала вона, але я все ще сумнівався. Тоді Ліза притислася поближче, піджала губи і просила вже не словами – жалісними очима. Присягаюсь, їй вдалося навіть пустити сльозу! – Будь ласка!

– Плач Єремії? – запропонував я. – “Вона”?

Ліза скривила усмішку і миттю вимкнула режим “жалісні очі”:

– Нема веселішого варіанту? Тут деякі люди веселитися прийшли.

– Бумбокс?

– Вже краще, – протягнула Ліза в очікуванні конкретної пісні.

– “Немає ТБ”?

– Я тебе зараз ударю, – вона вперла руки в боки. Не знаю, що саме її не влаштовувало.

– “Поліна”?

– Дякую, що в них нема пісні “Настя”, – видихнула Ліза, але прийняла варіант. – Замовляй.

Я взяв щойно поданий Владом шот “мексиканця”, випив його, кинув на стійку три двадцятки і рушив у бік адміністратора караоке. Дорогою відбив п’ять Сані й Максу, які саме верталися до бару.

Черга справді була довгою. Ми встигли потанцювати, допити по коктейлю, вийти перекурити. Двічі. Почати пити нові коктейлі. Десь на середині другого джин-тоніка, після спроби трьох дівчат у коротких сукнях та на підборах виконати Umbrella від Rihanna, нарешті оголосили нашу “Поліну”.

Ми прoderлися до сцени крізь захмелілий натовп. Пройшли через хмари з Rabanne 1 Million Parfum та Lanvin Eclat. Зачепили чиїсь стегна, обтягнуті чорною шкіряною спідницею. Ліза “випадково” торкнулася грудей якоїсь білявки в червоній сукні та окинула оком хлопця в синій атласній сорочці.

З Настею ми теж завжди ходили в схожому стилі. Коли траплялися особливо напружені дні, вона вдягала леопардову сукню – і ми фарбували ніч у червоне вино. Але з Лізою ми наче вийшли на обідню перерву. Сірі завужені джинси в обох. Помаранчева сорочка в мене – нічого особливого, звичайна бавовна, я в ній на роботу ходжу. Біла однотонна футболка на ній.

– БЕКХЕМ, ВІН ГРАЄ, КАЖЕШ, ІНШІ НЕ ДУЖЕ, – розпочали ми. Макс і Саня з барної стійки розганяли підтримку людей.

Я стрибав сценою з мікрофоном, Ліза крутила стегнами – то опускалася, то підіймалася. На нас дивилися люди і підспівували. Вони рухалися обережно. Хлопці в основному просто водили ліктями в повітрі, тримаючись в просторі за стакани. Дівчата – обов’язково хитали головами, щоб ефектно розліталось волосся. А ми з Лізою кайфували від музики. Час від часу дивилися на танцпол і самими очима показували один одному в бік найбільш кумедних танців. Хтось просто стояв і хитав вгору-вниз однією рукою. Кілька людей намагалися просто кричати гучніше за нас. І в дальньому куті за

столиком компанія з шести дівчат демонстративно затикала вуха і хитала головами. Мабуть, в школі ходили на якийсь академічний спів. Можливо, навіть закінчили музичну школу з-під палки бабусі.

Так себе почувають рок-зірки. Я впевнений в цьому.

– ЦЕ ВСЕ ПУСТЕ, ОДНЕ ТИ ЗНАТИ ПОВИННА ПОЛІНА! Я НА КОЛІНАХ!

Неважливо – співає з тобою десять людей, п'ятдесят, сотня чи сотня тисяч. Важливо, що всі вони співають з тобою.

– КЛУНІ ЧОРНЯВИЙ, А СТАЛЛОНЕ — ТОЙ ДУЖИЙ, – я на сцені маленькими кроками підійшов до Лізи і поклав руку на талію.

– БРЕД ПІТТ ВЖЕ ЗАЙНЯТИЙ, НА НЬОГО БАЙДУЖЕ, – підіграла вона, і з азартною посмішкою прибрала мою руку від себе.

– ЯК РАПТОМ ШОСЬ, АРНІ УСІХ ПОШМАТУЄ, – ми співали вдвох.

– У НИХ Є М'ЯЗИ, – Ліза.

– ЦЕ ВЖЕ ТИ КОНСТАТУЄШ, – я.

Ми стояли на сцені, дивилися одне на одного. Я торкався її, вона притискалася. Я наближався – вона віддалялася. Я тягнув її в танець, вона кружляла сама. І кожен приспів неодмінно весь танцпол кричав із нами:

– ПОЛІНА! Я НА КОЛІНАХ!

Останній присмак магії ми отримали разом з бурхливими оплесками. П'яна публіка – кращий друг артиста.

Коли ми спускалися дві сходинки зі сцени, Лізі подав руку той хлопець у зеленій сорочці. Вона на мить кинула оком у мій бік, я підморгнув і пішов у бік бару. Макс уже шепотів щось на вухо білявці в червоній сукні, стискаючи в руці склянку віскі з льодом. Адміністратор караоке оголосив коротку перерву від співів і ввімкнув записи. Натовп вибухнув, почувши перші ноти пісні Міші Крупіна. Відчуття себе рок-зіркою розвіялося остаточно.

Я взяв зі стійки свій келих з джин-тоніком і сперся на неї спиною поруч із Санею. З цієї точки я бачив, як Ліза жваво спілкувалася з хлопцем в атласній сорочці, час від часу проводячи рукою його торсом.

Я втягнув живіт і криво посміхнувся. П'ять хвилин тому в мене в голові не було нічого, крім Насті. Хвилину тому я почувався зіркою. Тепер у мене в голові туман. А якщо в голові туман, це означає, що в ній замало джину. Тому я зробив великий ковток льодяного пекучого напою.

– Ти не казав, що непогано співаєш, – я почув знайомий голос зліва від себе.

Біля барної стійки з іще повним келихом “Маргарити” стояла Яна. Ми вчилися на одному курсі, але на різних факультетах. Її корпус знаходився на Площі Визволення, тому перетиналися ми вкрай рідко. На жаль.

– До тебе мені далеко, – мабуть, востаннє ми перетиналися на студвесні, де Яна співала Sweet Dreams. У варіації Marilyn Manson. І це описувало її краще, ніж може здаватися.

– То треба заспівати разом? – її очі кольору кульової блискавки щойно нанесли мені електричний опік.

– Легко! Кажи, що замовити, – я нахилився ближче до її вуха. І попри запахи алкоголю та тютюну, від шиї Яни пахло нотками кави та мигдалю.

– Боюсь, не сьогодні, – вона прибрала волосся від вуха, до якого майже торкалися мої губи. – Я з дівчатами. І сьогодні це вечір без хлопців.

– Це мій улюблений тип вечорів!

Вона розсміялася і зробила ковток “Маргарити”.

– Ми взагалі в “Голівуді”, – вона кивнула головою вгору, підкреслюючи, що “Голівуд” на другому поверсі. – Зайшли на одну пісню. Але, схоже, чекати занадто довго.

Яна озирнулася на чотирьох дівчат у різнокольорових сукнях, що вже стояли в очікуванні біля виходу і косилися на неї. Вечір без хлопців.

– То я подзвоню завтра?

– Хороша ідея, – Яна поспіхом ковтала “Маргариту”. – У тебе є мій номер?

– Десь точно був, – у мене був її номер. Просто раніше не було сміливості ним скористатися. Просто раніше в мені не було достатньої джину в слухний момент.

– Чекатиму, – вона провела рукою мені по плечу, осушила келих і рушила в бік виходу легкою ходою.

Я лишився стояти біля барної стійки і дивитися, як її шовкове чорне волосся спускається спиною і пестить тісну білу сукню в жовто-зелених квітах.

Трек 7. VovaZiLvova – “Атата”

Тієї п'ятниці я вибіг з роботи рівно о шостій. Макс іще розмовляв з клієнтом, коли я запхав свої речі зі столу в сумку і зник у ліфті. В кабіні я був сам, тому скористався можливістю і пшикнув на себе трохи Kenzo. Вибігши з ліфту, я запхав флакон назад у сумку і спробував вирівняти крок. Сонце досі палало. Я змирився з тим, що зовсім не пітніти не вийде. Подумки похвалив себе за те, що взяв із собою свіжу чорну футболку-поло і одягнув її перед самісіньким виходом. Макс за це мене висміяв, але було все одно.

Я дійшов до театру і став під першою колоною на куту. Секунду вагався, чи варто закурювати. Хотілося дуже – не лише через хвилювання. Все ж, згадав, що Яна теж курила, тому сміливо підпалив цигарку. Перша затяжка завжди відчувається благословенням. Нею насолоджуєшся найбільше. Далі задоволення йде на спад, і ти вже намагаєшся з жадібності викурити з нещасної цигарки все і трошки більше. Це була перша цигарка з обіду.

А ще це був перший день, коли я вийшов з роботи і не перевіряв Facebook. Чорт забирай, це було приємне відчуття. Я порахував: 17 годин і 39 хвилин з моменту призначення побачення з Яною я не відкривав свою сторінку. Відчувалося як свобода. Наче кинув курити вранці та протримався до вечора.

Між пальцями вже тлів недопалок, коли на горизонті з боку парку я побачив її. Підбори її зелених туфель ніжно дряпали асфальт. Здалеку виднілася та сама тісна сукня на тоненьких бретельках. Шовкове волосся Яни виблискувало на вечірньому сонці. Я вріс у землю і зачаровано спостерігав, як її посмішка повільно наближалася до мене.

17 годин і 46 хвилин я не перевіряв Facebook. І життя вже стало яскравішим. Один дзвінок, на який я наважувався кілька днів, подарував мені цей чудовий вечір. І це лише початок. 17 годин і 47 хвилин.

– Привіт! – Яна торкнулася губами моєї щоки. Моєю шкірою пройшов жар. Від місця поцілунку до низу шиї. – Давно чекаєш?

– Одну цигарку, – я провів рукою по її спині на позначення обіймів.

– То я саме вчасно, – вона облизнула губи і дивилася мені в очі.

Вперше в житті мене притягувало одним поглядом. Її впевненість і прямота вселяли спокій. Усе було зрозумілим. Все було в її очах. Вона не грає в ігри, вона нічого не приховує. Вона тут, тому що я їй подобаюсь.

– Як ти ставишся до більярду?

– Сто років не грала, – спокійно відповіла Яна. – То ми йдемо в більярдну?

– Так! – насправді я не мав такого плану, але її впевненість підсилювала мою впевненість. Вона вірила, що я мав план на наше побачення, і я не збирався її розчаровувати. Принаймні на третій хвилині побачення.

Правда ж була в тому, що більярдний клуб розташовувався прямісінько перед входом у наш офісний центр. Вивіска впала мені в око, і підсвідомість спрацювала в потрібний момент.

Я розвернувся на п'ятках в бік більярдної і простягнув зігнуту в лікті руку. Яна поправила сумочку на своєму плечі, а потім м'яко прийняла жест.

Ми зайшли до величезної ігрової зали. Приблизно половина столів були вільними. Хороша новина для людини, яка надає перевагу

імпровізації на побаченнях. Я показав маркеру на затишний стіл ближче до стіни. Ми з Яною пройшли до крісел. Високий білявий хлопець з доброю посмішкою кивнув головою і ввімкнув світло над столом.

Кинувши сумку на крісло, я взяв трикутник і виставив піраміду.

– Добрий вечір! – до нашого столу підійшла офіціантка, одягнена в місцеву форму з білої сорочки та чорного жилету. Якщо вірити золотавому беджику, її звали Анастасією. – Бажаєте щось замовити?

– П'ятдесят грам Becherovka з льодом, будь ласка, – я поставив “биток” під розбивку. Повернув голову в бік Яни і доав: – і...

– І мені теж, – посміхнулася Яна, запалюючи затиснути в зубах цигарку Lucky Strike.

Анастасія кивнула, поставила на маленький круглий стіл біля крісел попільничку і пішла в бік бару.

– Можу розбити піраміду? – запитала Яна в мене.

Я відійшов на два кроки від столу і жестом відкритої долоні запросив Яну до удару. Вона повільно пройшла між мною і столом. Взяла з борту шматок синьої крейди. Кинула оком на стіл, намастила кий, виставила праву ногу на лінію з битком, посунулася в бік і витягнула корпус по кию. Раптово повернула голову до мене:

– До речі, ми в комбіновану піраміду чи американку?

– Американку, – відповів я. Грати з одним червоним “битком” ніколи не було моєю сильною стороною.

– Чудово, – Яна трохи піднялася над столом, зсунула “биток” в “домі” правіше і повернулася в позицію для удару.

Один чіткий рух кием – і червона куля стрімко зустрілася з правим краєм піраміди, розбивши її і після чого сама відправився у крайню лузу. Сили удару вистачило, щоб кулі з піраміди розсунулися столом, а не лишилися зібраними.

Не зібраним лишилося моє обличчя. До цього дня я мало знав про Яну. Знав, що вона красиво співає, любить “важку” музику і має

розкішні сідниці. Мушу визнати, цих знань мені вистачало. І приховати настільки сильне враження новими фактами мені не вдалося.

– Мама вважала більярд елегантним видом спорту, – з ноткою вибачення в голосі говорила Яна і очима вишукувала позицію для наступного удару. – Тому, ледь я стала діставати до столу, віддала мене на секцію. На її думку це дуже “жіночно”.

А мене, ледь я став діставати до столу, навчив батько. Вони з кумом випили по пиву і вирішили, що час настав. Це було дуже “по-чоловічому”, тому й не надто романтично для оповіді на побаченні.

Яна знайшла другий удар. Вона підійшла з правого борту, трохи витягнулася вперед, зібрала “міст” з лівої руки, відтягнула кий і “відтяжкою” відправила у протилежну лузу ще одну кулю. Той, що був у ролі “битка” відкотився до ближньої. Яна цокнула язиком і повільно пішла периметром столу в пошуках найкращого нового “битка”.

Анастасія принесла напої і поставила їх на стіл, де в попільничку вперлася цигарки Яни. Я подивився на дим від неї і дістав свою пачку з сумки. В мене був час підпалити собі цигарку, оскільки знайти хорошу позицію Яні поки не вдавалося. Вона навіть спробувала поцілити через кулю, виставивши високий “міст”. Але все одно лишилася невдоволеною потенційною позицією. Вони хитнула головою, я видихнув дим після першої затяжки і приніс нам келихи.

Подумки я відтягував момент свого удару. Я щиро сподівався, що Яні вдасться забити і третю кулю поспіль. Мого класу не вистачить грати з нею на рівних.

– За хороший вечір, – Яна торкнулася мого келиха своїм, посміхнулася і зробила ковток. Я наслідував її приклад.

Третій удар їй не вдавсь. “Биток” дорогою зачепив зайву кулю і відбився не в той бік. Яна клацнула каблуками, облизнула губи і повернулася до попільнички, в якій майже догоряв Lucky Strike. Я поставив на дальній від себе борт келих, запхав цигарку зубами і спробував прицілитися.

Яна підскочила, витягнула Kent з мого рота і повела пальцем. Я подякував кивком голови, зосередився на цілі й успішно влупив кулю так, що вона відскочила від лузи назад.

Але мене це тішило. Спостерігати за грою Яни справді було задоволенням. Вона видихнула зі співчуттям, затигнулася моєю цигаркою і пальцями передала її мені.

Після мене їй лишилася куля майже в лузі – лише знайди, яким легенько штовхнути.

– Підставки не граю, – серйозно промовила Яна і демонстративно розвернулася в інший бік. Вона знайшла майже одиноку кулю в центрі столу. Штовхнула в його край “биток”, той відштовхнувся і залетів у центральну лузу.

Вона справді подумала, що мого рівня вистачило грати з нею в “піддавки”? Мені сьогодні щастить, треба купити лотерейку. Попри рахунок 3:0 на більярді, було відчуття, що я виграю.

Я самовдоволено сів у кріслі, сперся на кий і видихав дим над собою. З дитинства я любив більярд. Пам’ятаю, як ще будучи занадто малим для гри, я сидів і зачаровано дивився на гру дорослих. Доводилося ставати навшпиньки і навіть підстрибувати, щоб побачити рух білосніжних блискучих куль зеленим сукном. І цей дзвінкий звук зіткнення їх між собою. А потім – приземлення в обійми сітки лузи. І секунда тиші. Куля посідає почесне місце на полиці, гравець змашує кий крейдою і шукає наступну можливість.

Але сьогодні більярд мені дарував краще видовище. Яна ковзала на підборах поміж бортами. Лампи над столом сповнювали ніжним блиском її волосся кольору ночі. І все це в тьмяній димці тютюнового диму.

Кий ковзнув між її пальцями і штовхнув кулю. Прицільна куля врізалася в борт і відлетіла, доєднавшись до купки з чотирьох інших. Яна грайливо посміхнулася і рушила до крісел. Я загасив цигарку в попільничку і в спробі приховати паніку шукав хоч якийсь натяк на удар. Єдина моя можливість була лише в спробі розбити утворене

скупчення. Я спробував знайти траєкторію від борта. Обрав за “биток” кулю, що знаходилася в скупченні якнайширше. Прицілив нею в борт і зробив акцент на силі удару. Скупчення куль розлетілося в різні боки. І одна з них таки вкотилася в центральну лузу ближнього до мене борту. Яна повела бровою. Мені просто пощастило. Я в цей момент був би радий завершити гру.

Я дмухнув на набійку, щоб прибрати зайвий шар крейди. Під одним з бортів знайшов кулю, яка б могла поцілити дальнім ударом в крайню лузу. Втрачати не було чого. Краще промахнутися на складних ударах, ніж на легких. Тому я затамував подих і з надією на краще вдарив по кулі. Якись небесні сили сьогодні були за мене. Прицільна куля лягла в лузу.

– Хороший удар, – клацнула запальничкою Яна. – Я б його не обрала.

– Дякую, – руки тремтіли, але мастили кий крейдою. Щоб ще потримати час я крейдив ліву руку між вказівним і великим пальцями. – Люблю шукати неординарні рішення.

– Я це помітила, – Яна повільно видихнула тонку струйку диму і облизнула губи. Я не розумів, вона розглядає мене чи намагається побачити ситуацію на столі.

– З твоїми навичками можна по клубах ходити і грати на гроші, – сказав я, повільно обходячи стіл.

– Знаю тих, хто так ходив, – вона збила попіл і зробила нову затяжку. – У нас одна дівчинка на секції любила вдягнути коротку спідницю, прийти до якогось бару і робити вигляд, що взяла два уроки гри. Трохи піддавалася, підіймали ставки і “раптово” відігравалася. Заробляла собі на турніри та кишенькові витрати. Ти не повіриш, наскільки чоловіки легко ведуться на такі прийоми.

– О, легко повірю.

Яна розсміялася і продовжила дивитися в очікуванні мого наступного удару. Я був єдиний, хто знав: кожен мій удар може виявитися розчаруванням. Розгледіти хоч якийсь варіант не вдалося. Я

обирав між тим, щоб бити навмання, і спробувати погіршити становище на столі. Другий варіант показав би мене як прагматичного гравця, перший – як ризикового.

Ще один дальній удар. Жодна куля не наблизилася до лузи.

– Чи був у цьому сенс? – знизала плечима Яна, поки підводилася з крісла.

– Варто було спробувати.

– Мій тренер з тобою б не погодився, – вона підійшла впритул, і мені в нос ударили її парфуми. Хотілося впитися в її губи негайно. Вона дивилася мені в очі з відстані ледь у кілька сантиметрів: – Але я погоджусь.

Яна обвела лівою рукою повз мене, ледь торкнувшись сорочки, і взяла крейду з борту. Це момент? Ось тут що? Притиснути її до себе?

Вона поставила свій кій між нами, повільно змастила набійку і повернула крейду на борт. Цього разу ледь торкнулася моєї руки. Секунду вона дивилася мені в очі, потім кивнула головою в бік столу. Я опустил очі, зойкнув і відійшов на два кроки. Саме там, де я стояв, розташовувалася куля, яку було б дуже зручно використати.

Повільно витягнувшись вздовж кию, Яна виконала удар “відтяжкою”. “Биток” відбився від прицільної кулі, і обидві впали в центральні лузи. Класичний удар.

– А куди ділося “підставки не граю”, – з викликом запитав я.

– Дві одним ударом можна, – Яна підморгула мені та зробила реверанс.

5:2. Далі Яна довго не ходила. Вона швидко знаходила наступні удари. По черзі спочатку підкрутила одну кулю в дальню лузу, потім підштовхнула наступну. Цей “биток” підкотився під борт і став під останній переможний удар.

– Партія, – Яна поклала кий і протягнула руку.

– Вітаю, – потиснув їй руку я і схилив голову. – Це була ефектна перемога.

– Дякую-дякую, – вона картинно кланялася в напівреверансах і продовжувала тиснути мою руку. – В вашому турнірі є якісь призи?

Яна дивилася в очі. Знову. Навіть не кліпала. Мене пронизало струмом, і я на видошу потягнувся до її губ. Вона обхопила мою шию руками і щосили притиснулася тілом до тіла. Я опустив одну руку їй на спину, а долонею іншою руки притискав її за шию. Присмак тютюна зійшов з наших губ за кілька секунд поцілунка, і тепер з'явився якийсь ледь-ледь вишневий.

Відчувалося дуже солодко. І трохи дивно. Настя завжди жувала м'ятну жуйку водночас із курінням. Я навіть вже відвик від поцілунків з присмаком м'яти і тютюну.

Кисло-солодкі губи Яни були дуже гарячі. Хотілося ще і ще. Кожен напіврух стягував нас ближче і сильніше один до одного. Коли вже зовсім закінчилося дихання, ми зупинилися. Обережно і злегка чіпляючи губи в останньому доторку, завмерли. З сусідніх столів доносилися дзвінки удари куль. А ми стояли і мовчки дивилися один одному в очі. Іскрило.

– Цікавий призовий фонд, – сміялася Яна. – Ніколи в таких турнірах не грала.

– Ще партію? – я кивнув у бік столу.

– Виставляй.

Ми зіграли ще дві партії, час від часу переривалися на поцілунки та обійми. Про третю партію, мабуть, краще було б навпаки сказати: ми переривалися на більярд від поцілунків. Тому, попри різницю в класі гравців, в ній я зміг відтягнути свою поразку. Але я відчував себе переможцем.

18 годин 57 хвилин я не перевіряв Facebook, коли за нами приїхало таксі. Зелений “Ланос” віз хмільного і щасливого мене разом із Яною в бік моєї улюбленої квартири. Ми трималися за руки на задньому сидінні. Я відчував себе вільним. Можливо, це новий початок? Нова сторінка?

– То які плани на решту літа? – запитав я. Мені все ще було важко прийняти той факт, що кінець літа не означатиме повернення до університету. Але тепер й інші однокурсники завершили своє навчання. Моє фантомне перебування з ними за партою цього року теж закінчилося.

– Мене запросили на програму стажування, – Яна знов облизнула губи. – В серпні їду.

– Далеко? – я знав, що відповідь мені не сподобається. Я також знав, що я не можу це не запитати.

– В Канаду.

– Надовго? – звісно, що надовго! Біса б ще вона розтягувала цю інформацію!

– На рік, – Яна сумно посміхнулася. – Якщо складеться вдало, то запросять працювати.

– Це ж круто! – я намагався зобразити посмішку. Це справді було круто, і Яна викликала ще більше мого захвату. Але я в голові вже побудував щасливу романтичну лінію. І знов чиясь чужеземна рука один розчерком перетворила лінію на хрест.

– Ти так вважаєш? – Яна заламувала нервово пальці. Схоже, вона все ще сумнівалася в своєму рішенні.

– Слухай, – я повернувся до неї. – Я знаю, що ти розумна й талановита. І ти маєш скористатися шансом для свого майбутнього.

Я збирався сказати, що в неї точно все вийде. Проте Яна встигла заткнути мені рота поцілунком. До біса всі серйозні розмови. Не сьогодні.

Грюкнувши дверима зеленого “Ланоса”, ми забігли сходами на другий поверх і в лічені секунди опинилися біля стіни в коридорі. Я рукою потягнув сукню Яни вгору, вона зупинила мене:

– Я в душ.

Я махнув рукою в бік ванною кімнати. Вона поцілувала мене в губи. Потім ще на секунду завмерла. Торкнулася губами моєї шиї і злегка ковзнула зубами. Знов спиною пробіг електричний струм.

– Я швидко, – вона зникла в напрямку ванної кімнати.

– Свіжий рушник в найближчий до входу шухляді, – кинув я навздогін.

19 годин 18 хвилин я не перевіряв Facebook, коли я зірвався і нарешті перевіряв Facebook.

“Привіт! У мене все добре. Я нарешті мала кілька вихідних. Наш місцевий друг Майк (не дивуйся, китайці беруть собі додаткові імена для європейців) зводив нас у кілька закладів. Це було незвично, повернувся – розповім у деталях. Вчора навіть вдалося побувати в музеї живопису і біля Китайського Мура. Маю для тебе сувенір. В тебе як справи? Дуже скучила.”

Я вимкнув монітор комп'ютера. Захотілось закурити.

В цей момент до кімнати зайшла Яна. На ній були мереживний комплект темно-зеленого кольору, усмішка і хтивий погляд. Вона повільно пройшла до мене, сіла зверху і затягнула в довгий поцілунок.

Трек 8. Тартак – “Стільникове кохання”

– Права на помилку більше нема. Я хочу акцентувати увагу на цьому. Цей день був провальним, ми не слухали один одного. Проблема в тому, що дехто вперся в свою версію і не бажає нікого чути. Перша не довіряє другому. Другий хоче позбутися першої. Але чомусь разом зробили крайнім мене. І всіх це влаштовує. Ніч, звісно, ще щось покаже. Але вдень уже критична ситуація. Якщо не буде інформації, знімайте другого. Дякую.

– Дякую вам! Ми проводжаємо з-за ігрового столу номер дев'ять оплесками. На місто невідкладно опускається ніч.

Я розчаровано встав з-за столу і відійшов ближче до дверей. Озирнувся в надії побачити мафію, але ведучий рукою показав мені “геть”. Я окинув на прощання тих, хто ще лишався у грі та вийшов із ігрової зали до курилки.

– Чорний? – спитав мене адміністратор караоке, закурюючи нову цигарку.

Я хитнув головою, він розчаровано вдарив долонями.

– Ще встигнеш зіграти гру до початку роботи караоке, – спробував втішити я.

– Сьогодні не мій день, – відмахнувся він.

А я спустився вниз. Саме до зали караоке. Там до зміни готувався Влад, і я хотів зайти, перекинутися кількома фразами. Може, випити коктейль чи два.

Останні дні мозок кипів від думок. Я намагався весь час бути зайнятим і серед людей. Наодинці я лишався в болоті міркувань. Тому я пішов грати мафію. Тому я очікував на Лізу ввечері. Тому навіть ті півгодини до її приходу не хотів іти додому.

– Хто прийшов! – Влад широко розвів руками, поставивши на місце ще один протертий келих. – Сьогодні раненько.

Він кинув оком на годинник – скоріше для театральності. З-під злегка рудої бороди його широчезна усмішка створювала йому образ добряка.

– Я в мафію грав на горі, – відповів я, проходячи до стійки. – Насправді зайшов з тобою привітатися. На вечір маю плани.

– Зрозумів-зрозумів. Вип'єш?

Я окинув оком дзеркальну стійку з пляшками за спиною Влада, роздивився темно-червоні порожні дивані. Це місце з увімкненим світлом виглядало дивно. Наче ти випадково прийшов до друга в гості, а він сидів на кухні з пляшкою кефіра і в самих лише трусах.

– Навіть не знаю, – я знизав плечима.

– Я знаю, що ти не куштував, – Влад посунувся ближче до мене і підморгнув. – Коронаріту!

– Га?

Влад підняв вказівного пальця догори, махнув ним і, не прибираючи посмішки з обличчя, потягнув з полиць: пляшку текіли і Triple Sec. Дістав з глибини холодильника половину лайму, відерце з

кригою і пляшку Corona Extra. До цього дня я не знав, що ці всі речі справді можуть опинитися в одній ємності. Але спочатку крига заповнила високу склянку, потім полилася текіла, за нею Triple Sec. А потім відбулося немислиме для мене: Влад відкрив Corona і запхав пляшку горлом вниз у ємність.

– Ти серйозно? – запитав я, споглядаючи, як він відрізав дольку лайму і прикріпив до борту склянки.

– Куштуй, – Влад самовдоволено стояв, вперши руки в боки.

Я перехрестився і потягнув соломинкою перший ковток. Прохолодно, міцно, кисло.

– Прикольно, – зауважив я із лицем людини, яка в цьому житті все вже знає, але її змогли вразити. І зробив більший ковток.

Цікаве життя в тих мексиканців. Мішай собі текілу з пивом – і тебе вважатимуть креативним експериментатором. Мішай горілку з пивом – і тебе вважатимуть алкоголіком. Можливо, справа в лаймі. Саме його наявність в напої відрізняє перших від других.

– Заважає лише пляшка, що стирчить з келиха.

– Уяви, що це просто велика парасолька, – посміхнувся Влад, прикручуючи дозатор до пляшки Beefeater.

– Від дощу не закриє, але настрої врятує, – я притримував Corona щогою і сьорбав Коронариту.

– Не ховайся від дощу під парасолькою, – Влад підняв вказівний палець правої руки догори, – ховайся в барі.

Якби я міг, я б у барі жив. Але щоб жити в барі, треба більше грошей, ніж я заробляю.

Мою праву ногу трухануло – телефон намагався пробурити діру в моєму стегні.

“Зйомку завершила. Буду за 10хв”

Кількома великими ковтками я осушив келих Коронариту. Після чого розрахувався, і ми з Владом обійнялися на прощання.

Серпень схожий на недопалок літа. Ти жадібно затягуєшся, але так смачно, як в червні, вже не буде. Гіркий присмак і солодкий запах – це

все, що лишається наприкінці. А потім і це вивітряється – і тобі в обличчя дихає вогким холодом осінь. І добре, якщо вона перед цим кинула до рота ТісТас.

Я не кинув. Я не збирався ні з ким цілуватися сьогодні. Холодна текіла ще гуляла стравоходом. Кінцева станція їй не сподобається, а мені не сподобається завершення її дії. Але я йшов спорожнілою вулицею в бік дому. Мене обіймав свіжий вітер. І це була найкраща моя пара на цей вечір.

– Нарешті! – Ліза вже сиділа під моїм під'їздом, обіймала чорний шкіряний рюкзак із технікою і курила яблучний Kiss.

– Вибач, – я потягнувся обійняти її. – Трохи втратив відчуття часу.

– Тримай, – вона запхала мені до рук свій рюкзак. – Я його сьогодні вже натягалася. Мені потрібна нова спина.

– Він важить більше за тебе! – сказав я, закидаючи рюкзак на плече. Ліза лише кинула на мене втомлений погляд і загасила недопалок.

Нової спини для Лізи в мене не було, але в бари (на дверцятах холодильника) знайшлася пляшка джину. Лізу це влаштувало. Я замішав коктейлі з грейпфрутом соком. І ми розмістилися за столом на кухні.

– До речі, – Ліза вільною рукою потягнулася за рюкзаком на сусідньому стільці. – Мене тут пригостили...

Крякнувши, вона підтягнула рюкзак ближче до грудей, розвернула до себе зовнішньою кишенею, розстібнула зіпер і дістала звідти закручений в ОСВ гостинець. Ліза тріумфально підняла косяк над столом.

– Ти тепер фотографуєш за блант? Якась акція? – я ковтнув джин-тонік.

– Ні, – вона скривилася чи то від джину, чи то від недолугості жарту. – Фотографую я за гроші. Але, подібно моїй королівській тезці, приймаю дари від підданих.

Затиснувши папіросу між пальцями, свого-роду-теж-королева Єлизавета поправила уявну корону на голові. Цікаво, чи прийнято у Віндзорів курити траву? Якщо подумати, то величезні маєтки – рай для плантацій марихуани.

– То як? – Ліза перервала мою уяву, яка вже малювала принца-консорта Філіпа, що крутить блант королеві Єлизаветі на кухні Букінгемського Палацу. Так званий традиційний фор-твенті-о-клок.

Я кивнув головою на знак згоди, підхопив запальничку зі столу і підпалив косяк, який Ліза тримала зубами. Лесть вона зробила другу коротку тягу, пролунав свист. Потім кілька клацань і скрип. З кімнати, яка нині грала роль мого кабінету, долунало тріскотіння джерела безперебійного живлення. Зі світла в домі лишився вогник косяка.

– Ого, – з рота Лізи вийшов потік блідосірого диму. – Аж в очах потемнішало.

Вона передала мені. Я фиркнув і затягнувся. Одна коротка затяжка, видих, одна довга.

– Папір якісніший за вміст, – мовив я із дуже діловим обличчям, яке навряд можна було розгледіти в темряві.

– Якщо не подобається, я сама впораюсь, – Ліза картинно скинула руки і потягнулася за косяком.

– Я не сказав, що мені не подобається, – обережно відсунув її руки від себе і затягнувся знов. – Просто у нас на районі краще.

– Краще... – протягнула Ліза, запиваючи джин-тоніком. – Краще знайди якийсь ліхтар. Чи свічки.

За той час, що я живу в цій квартирі сам, подібного не траплялося. Я не знав, чи взагалі щось таке є. Тому вирішив пошукати там, де воно могло б бути. Після ще однієї жадібною затяжки, я передав самокрутку Лізі, а сам став навромацки шукати ящиками.

This is ten percent luck

Twenty percent skill

Саме вчасно! Телефон провібрував на столі, і я додумався використати його в якості тимчасового ліхтаря. Не читаючи повідомлення, я став підсвічувати екраном вмісти ящиків на кухні. Старі шоколадки, скотч, якісь цвяхи, ножиці, гральні карти, дорожні набори настільних ігор на магнітах. І абсолютно нічого, що могло б бути джерелом світла.

Очі трохи пристосувалися. Я тепер бачив не лише силуети. Дуже чіткі контури. Час сповільнився, відчуття загострилися. Ніс чув запах воску. Десь точно в квартирі є свічки!

З легким свистом дим ковзнув між зубами Лізи, зробив у її роті кульбід і виринув назовні. В моїй голові трохи паморочилося. Легкість і вповільнення розтікалися тілом.

Я раптом збагнув, що в мене дуже м'які ноги. Наче лапи великого хутряного ведмедя. Такі пухнасті й водночас ніжні. Стопи ковзнули підлогою, мов пір'ям, у бік коридору. Я гладив стіни руками, наче хмаринки з вати. І вони мене несли в бік комори в кінці коридору.

За дерев'яними дверима ховалася справжня скарбниця. Зимовий одяг, старі хутряні речі, полиці з різним взуттям. І, звісно ж, ціле родовище трилітрових скляних банок. Колись всі вони були забиті солоними огірками, помідорами та ягодами різних видів. Зараз більшість була порожньою. Чому мама не їх не викинула? Мабуть, з тієї ж причини, що і я. Колись знадобиться.

Перед носом змішалися запахи шкіри, деревини і хутра. Я втримався, щоб не скласти весь верхній одяг на підлозі в коридорі та не розлягтися на ньому. Хитнув головою і зібрав останні запаси консервації... концентрації! Прийняв важке рішення виписати собі ляпас. Такий м'який. Руки в мене теж пухнасті, мов у ведмедя.

Широко розкривши очі, я сфокусувався. Телефон знов заревів мелодією сповіщення. Я знов про нього згадав і підсвітив ним підлогу. Це вже було друге повідомлення, яке я не прочитав. Світло від екрану допомогло мені розгледіти верхню полицю. Років із десять тому батьки

продали дачу і привезли звідти кілька коробок. В одній з них цілком імовірно могли бути ліхтарі або свічки.

Я запхав телефон до кишені, поставив праву ногу на нижню полицю, ліву ногу на величезну коробку посередині комори. Потягнувся до коробки на верхній полиці.

В мене дуже м'які ноги. Пухнасті та ніжні. Як у ведмедя. І руки такі ж. Хутро так добре пестить і так погано тримає. Наступної миті я з усім вмістом коробки вже лежав на підлозі.

На щастя, всі банки пролетіли повз мене, хоч і декілька з них не витримали зустрічі з підлогою. В падінні я спробував відстрибнути, тому приземлився трохи далі в коридорі, зачепивши головою шибку. Вміст коробки, що полетіла з верхньої полиці, з металевим гуркотом розсипався в проході до комори. Голова загула.

– Ти в порядку? – в коридор на звук вибігла Ліза і підсвічувала собі дорогу телефоном.

– Ага. Подивись, чи безпечно мені вставати.

Вона обвела кілька разів телефоном довкола мене:

– Кілька банок розбилися, але скло переважно в коморі. Здається. І ще тут щось металеве.

Я підняв голову і побачив серед розсипаних книжок та інструментів старий відеомагнітофон Grundig. Зустріч з підлогою була для нього фатальною. Його загнуло, а верхня кришка відлетіла.

– Свічок там нема? – запитав я Лізу, яка все ще роздивлялася підлогу під світлом екрану.

– Ні, але щось є в магнітофоні.

– Ліхтар? – з надією озвався я, коли гул в голові став вщухати.

– Ключі, – Ліза обережно витягнула зв'язку з нутрощів магнітофона.

– І якийсь папірець.

Вона простягнула мені шматок пожовтого паперу і два ключі – сріблястий та чорний – зі шкіряним брелком.

– Свідоцтво про реєстрацію ТЗ, – прочитав я з паперу, вже підсвічуючі власним телефоном. Добре, що він у падінні не постраждав. – ВАЗ-21013, червоний, е3819ЯА.

Я піднявся на ліктях. Раптово вивітрилося все моє відчуття себе ведмедем. Ліза додала світла екраном свого телефону. А я ретельніше вглядався в документ. Справа в тому, що я багато разів бачив цю машину. І лише зараз дізнався, що вона належить батькові.

Якщо ви раптом вирішили вв'язатися в пригоду, то нема кращого компаньйона за накуреного друга. В нашому випадку було одразу два накурених друга і одразу два шукачі пригод. Вже за хвилину я тягнув абсолютно темною вулицею Лізу в бік автостоянки.

This is ten percent luck

Twenty percent skill

Втретє за це вечір проспівав телефон.

– Не хочеш відповідати? – спитала Ліза, коли ми переходили дорогу.

– Хочу. Просто не коли ми біжимо посеред неосвітленої вулиці.

– Яна?

Я швидко кинув оком на ім'я відправника. Ствердно кивнув у відповіді Лізі.

– Яна мені подобається, – почала вона. – Вона дуже гарна.

– Ти і про Настю так кажеш, – на іншому боці дороги теж не було електрики. Ми чимдуж лишили ринок подалі. На відкритом просторі між парком і “Мурашником” мені було не так страшно. Зліва від нас тепер був не дуже затишний, але пристойний, житловий комплекс. Справа від нас – можливість втекти, якщо зліва таки з'являться не дуже пристойні та зовсім не затишні люди.

– Настя – сука з личком янгола. Яна – навпаки: янгол у тілі спокусливої дияволиці.

– Хіба не ти казала, що ти б із задоволенням трахнула Настю?

– А я б трахнула! – вона це сказала так голосно, що хтось на другому поверсі будинку, який ми проходили, міг і збудитися. – Але обирати треба Яну. До речі, коли вона їде?

– Тижні зо два.

– А коли повертається Настя?

– Тижні зо три.

– Ми цигарки з собою не брали? Не завадить закурити.

Ліза була абсолютно права. І в тому, що закурити не завадить. І в тому, що цигарок ми справді з собою не взяли. Я ще раз обшукав власні кишені – порожньо. Знайти там щось, що можна курити, зміг би лише працівник патрульної служби.

Але найбільше Ліза була права щодо Яни. Тому я зупинився, щоб нарешті прочитати повідомлення від неї.

– Серйозно? Зараз? Коли навіть нема цигарок!

Я проігнорував скарги Лізи і дістав телефон. Перше: “Привіт. Маєш плани на вихідні?” Друге: “Я дуже сподіваюсь зустрітись до мого від’їзду.” Третє: “У тебе все добре?”

“Зараз зайнятий. На вихідних весь твій :) Згоден на все!”

Відправити.

– А в тебе як справи з отим... – я знов потягнув Лізу за собою в бік стоянки. Мене зараз цікавила лише та машина. Ті самі червоні “Жигулі”, що роками стоять на стоянці біля Палацу Молоді та Спорту. На стоянці, де батько завжди лишав на ніч свою машину, коли ми всі жили в цій квартирі.

– Мудаком?

– Цікаве ім’я. Турецьке?

Ліза фиркнула, загасила в собі злобу і продовжила:

– В нього якісь проблеми з пам’яттю. Він після третього побачення забув, як користуватися мобільним телефоном. Я гадаю, це перші ознаки деменції.

– Я не лікар, але схоже на то. Іншої причини тобі не писати в нього не може бути. Хіба, якщо раптово відвалилися руки.

– Голосовий набір існує!

Ми вперлися в шлагбаум. Вуличні ліхтарі працювали, прожектори стоянки теж. Отже, зі світлом якась локальна аварія.

– Доброї ночі! – гукнув я вгору, де знаходився спостережний пункт охоронця. Його обличчя не було видно через прожектор, лише вогник чорний силует і вогник цигарки.

– Доброї! – охоронець махнув рукою, вочевидь впізнавши мене.

Я потягнув Лізу за собою, але вони смикнулася назад і теж крикнула вгору:

– А цигаркою пригостите?

– Підіймайся!

Ліза, плескаючи в долоні, піднялася металевими сходами. А я рушив між двома рядами машин до протилежного краю. Я пам'ятав, що червоні “Жигулі” незмінно стояли в ряду під огорожею на повороті до наступних рядів. Ми завжди проходили їх, коли забирали батькову машину. Тобто ту, на якій він *справді* їздив.

Ну, привіт, е3819ЯА, будемо знайомі. Я встромив металевий ключ у скважину багажника і повернув. Вийшло. Я натиснув на кнопку. Багажник відкрився. Серце різко піднялося до голови і звідти так само стрімко впало в ноги. Руки тремтіли, а скронями стікав піт.

Першим мене зустрів затхлий запах. Не так. Сирий сморід нокаутував мене аперкотом в ніс. Схоже, цю машину вже їла цвіль.

– Щось цікаве? – з-за спини зайшла Ліза і зазирнула в багажник. Ми вдвох дивилися на чорну трикотажну сумку Adidas. Вицвілу та припалу пилом.

Ліза розкурила одразу дві цигарки і протягнула одну мені. Я затагнувся і нарешті наважився потягнути в бік заржавілий замок. Дарма ми не взяли з собою джин. Я кинув погляд на Лізу. І якщо мене брав страх, то їй не вистачало кошику попкорну. Ноги благали мозок дати команду втекти, руки відмовлялися розпаковувати. Гадаю, Ліза відчула моє бажання розчинитися в повітрі. Вона по черзі стала витягати речі з сумки.

Червона футболка, кілька фотографій, стара газета, якісь документи. Відрізаних голів або інших частин тіла нема – вже добре. Ліза потягнула останню річ. Чорні шкіряні бутси. Я зробив дуже довгу затяжку і дуже повільно видихнув дим.

– Щось не так? – запитала Ліза.

– Я не знаю, чиї це речі. Але точно не мого батька. Звідки в нього бутси? Він навіть не дивиться футбол!

Але маленька зелена книжечка, яку я взяв першою, розбила мою гіпотезу.

“ДЮСШ «Кривбас» Гравець: Литвин Ігор Олександрович. Позиція: півзахисник.”

Документ виданий ще в 1986 році. Я докурив Bond. Судячи з кашлю, який вирвався після, він був червоний. Недопалок я жбурнув подалі за огорожу.

Я схопив бутси. 43-й розмір. Він носить його й зараз, отже, юнацьким футболем не обмежилось.

– То це твого батька речі? – Ліза інтерпретувала шок на моєму обличчі. – Хіба це погано?

– Я не розумію. Я тобі присягаюсь, за все моє життя він не подивився ані матчу! Мене вчили грати в футбол хлопці з двору!

– Мабуть, це відповідь, – вона протягнула мені інший папірець.

Лікарня №1... шось там ще... Литвин І. О. ага-ага... “перелом гомілки зі зміщенням”... “оперативне втручання”... “рекомендовано виключити спортивні навантаження”.

Штамп. До мого народження лишалося два роки, коли лікар Самсонова С. Ю. його поставила на цій довідці. Я ніколи не чув цього звуку. Але мені заклало вуха, коли я його побачив. Штамп. Рука Самсонової С. Ю. зі свистом спускається від її плеча до дерев'яного білого столу. Луна від удару розлітається тісним кабінетом. Свист застряє в голові.

– Ти в порядку? – голос Лізи повернув до реальності.

– Це справді відповідь. Тепер зрозуміло, чому мама ледь не втрачала свідомість, коли в дитинстві я казав про мрію стати футболістом.

– Цікавий перехід від спортсмена до власника барів, – Ліза з усіх сил намагалася вгамонити надмірну цікавість. Але як тут втриматися?

– А як так сталося, схоже, нам пояснять ці речі.

Я роздивився фотографії. На першій якийсь молодик віз обіймав за плече мого батька на милицях. Обидва одягнені в спортивні костюми. Ще зовсім юні. Хлопець на фото щиро посміхався і показував великий палець в камеру. Батько був менш життєрадісний. Тонкими золотими буквами в кутку чорнобілого фото виведено рік – 1989. На другому фото – ті ж двоє, але вже на кольоровому фото. Обидва з цигарками в руках і на фоні моря. На батькові картатий твідовий піджак, на другому хлопцеві – темно-зелена шовкова сорочка. Вже обидва щиро посміхаються. Напис на звороті: “Литий і Мартин. Ялта, вересень 1992”. Підписано ручкою.

На третьому фото той самий друг батька тримає немовля, що скривилося від крику. “Данилові один рік. Травень 1992”.

В місцевій газеті за листопад 1992 року на першій же сторінці Ліза знайшла наступний текст: *“...внаслідок конфлікту між молодиками, що перебували в нетверезому стані, загинув 23-річний Олег Мартинов Розглядається версія причетності до місцевого кримінального угруповання.”*

– А бар твого батька називається...

– “Мартин”, – завершив я за Лізою. – Батько відкрив свій перший бар у 1993 році, давши йому ім'я “Мартин”.

This is ten percent luck

Twenty...

Телефон був у мене в руці, тому мелодія сповіщення грала недовго. Я відкрив повідомлення від Яни: “Тоді зустрінемося в суботу вранці?”

– Мама казала, що батько любив спостерігати, як мартини кружляють над морем.

“Приїжджай завтра після 19, розпочнем вихідні раніше”, – все ж, дуже зручно, що тепер телефони з повноцінною віртуальною клавіатурою. Вершина технологій!

This is ten percent luck

Twenty...

Яна відповіла смайликом поцілунку. Я склав усі батькові речі назад до сумки, застібнув її і закрив багажник автомобіля ВАЗ-21013 червоного кольору з номерним знаком е3819ЯА.

Шлях назад ми подолали мовчки. Ліза курила ще одну цигарку Bond, яку “стрільнула” в милого охоронця років п’ятдесяти. Ми мовчки зайшли в квартиру. Проблему з електрикою, вочевидь, полагодили. Тепер хоч було видно, де підлогою розлетілося скло.

– Якби ми просто почекали...

– То нічого б не дізналися! – Ліза намагалася мене підбадьорити.

– Це ще один плюс був би.

– Ти б хотів не знати правди?

– Я б хотів не прибирати скло, – з цими словами я дістав дві пари гумових капців з шафки в коридорі та кинув їх на підлогу. – Поки взуй це. Я потім приберу. Або вранці. Зараз треба випити.

Ліза мовчки взула капці та пройшла за мною на кухню. Я розлив нам ще по порції джин-тоніку. Зробив ковток і потупив погляд в телефон.

– Хочеш поговорити з батьком?

– Обов’язково, – я кивнув. – Але для цього має бути кращий час.

Маленька пригода нас виснажила остаточно. Коли ми допили джин-тонік, Ліза зайняла моє ліжко і заснула прямо в шортах і майці. Як на мене, навіть раніше, ніж обличчям торкнулася подушки.

Я не міг припинити думати, тому пішов у “кабінет”. Старенький комп’ютер після недовгого завивання завантажився. Машинально я відкрив Facebook. Світилося непрочитане повідомлення від Насті.

“Сподіваюсь, у тебе все добре. Моя програма завершиться за кілька днів. Ми ще трохи помандруємо Китаєм, і я вирушу додому. Займе кілька днів на перельоти і потяги. Але щойно я висплюсь – обіцяй, що ми зустрінемося! Я дуже скучила.”

Наче емоційних потрясінь було не занадто. На початку літа моєю найбільшою проблемою було, що я не розумів її ставлення до мене. З появою Яни більшою проблемою стало моє нерозуміння моїх власних почуттів до Насті.

Події сьогоднішнього вечора поставили переді мною нову проблему. Виявляється, я нічого не знаю про свого батька. І – що гірше – схоже, я нічого не знаю про себе самого.

Ліза народилася з камерою в руках – ще зі школи фотографувала всі події. Настя хоче пізнати цей світ. Яна бачить свій кар’єрний шлях і слідує ним.

Я все життя хотів бути тим, кого в мені бачили інші. Мені не вистачило в дитинстві наснаги присвятити себе мрії. А яка в мене мрія тепер? Чи є вона?

В сучасному світі відповіді на питання шукають в Google. Звісно, хотілося б просто спитати комп’ютер життєвої поради. Комп’ютер ніколи не зможе розмовляти з тобою як друг чи радник. Питати Google “Як ти думаєш, чим мені займатися у житті?” було б проявом шизофренії.

Можливо, мені й було пізно починати кар’єру футболіста. Але ніхто не може мені заборонити шукати іншу роботу в футболі. Клуба же потрібні всілякі різні спеціалісти. От я цілком собі можу бути всіляким різним спеціалістом!

На [Work.ua](https://work.ua) справді знайшлися кілька вакансій в футбольних клубах. І серед різноманітних “Прес-аташе”, “Маркетолог”, “Масажист” та інших заголовків, я знайшов “Адміністратор юнацьких команд”. Це точно не гірше за теперішню посаду менеджера з продажу програмного забезпечення.

Адміністратора шукав ФК “Дніпро”. Мене завжди трохи лякала ідея переїзду. Та і Кривий Ріг я люблю всім серцем. Тому я засумнівався і майже закрити вакансію. Але згадав Настю. Але згадав про Яну. Тому швидко підредагував своє резюме і надіслав.

Після викуреного косяка і кількох міцних коктейлей рішення щодо власної долі приймати набагато легше.

Трек 9. Димна Суміш – “В країні ілюзій”

На грудень цього року припадає кінець світу. Дуже вчасно, враховуючи, що мій світ готувався схлопнутися вже сьогодні. Недовго постраждати – і все.

Спочатку в цьому світі все просто: ти встаєш вранці, снідаєш бутербродом і чаєм, потім ідеш до школи, після – робиш уроки, лягаєш спати. І так вересня до травня, а потім настає літо. Ти встаєш вранці, снідаєш бутербродом і чаєм, потім вдягаєш стару червоно-чорну футболку з сьомим номером і вицвілими літерами Shevchenko на спині, до 21:00 пропадаєш у дворі.

Потім стає трохи складніше. Ти намагаєшся зрозуміти, хто ти і чого хочеш. Не те, щоб ти сам хочеш це зрозуміти, але всі довкола хочуть, щоб ти зрозумів, чого ти хочеш. І ти починаєш шукати. Гортаєш книги, дивишся телевизор, спілкуєшся зі старшими. Розумієш, що не хочеш, як мама, лікувати людей. Це хороша справа, просто ти не хочеш цього робити. Не хочеш ходити в білому халаті поміж стін і вічно хворих людей. І, подібно батькові, розбиратися з несвіжим м'ясом чи протермінованим пивом у барі – теж не хочеш.

Коли час на прийняття рішення вже спливає, ти робиш вибір. Економіка, журналістика, педагогіка, юриспруденція, маркетинг, маркшейдерія – це все дуже важливі науки. Але їм доведеться обійтися без твого неоціненного внеску. Нарешті ти вирішуєш займатися програмуванням. Кажеш про це всім, отримуєш таке важливе схвалення. Видихаєш з полегшенням, складаєш іспити і нарешті знов вдягаєш вицвілу червоно-чорну футболку, з якої вже відвалилися всі літери і сьомий номер.

А далі знов усе легко: ти встаєш вранці, снідаєш бутербродом і чаєм, потім їдеш на швидкісному трамваї до інституту, після – робиш домашні завдання, лягаєш спати. Десь в перерві між цими заняттями закохуєшся і блюєш від дешевої горілки. Потім знов настає літо. Його вже трохи менше, адже перший місяць у тебе краде сесія. Але лишаються два. Два місяці, коли ти хочеш просто вдягнути стару червоно-чорну футболку і зникнути до вечора з хлопцями у дворі.

В останній рік навчання все ускладнюється. Ти постаєш перед результатами свого вибору. І тепер уже ти хочеш зрозуміти, хто ти і чого хочеш насправді. Окрім того, щоб вдягнути влітку улюблену червоно-чорну футболку.

Ти знаходиш роботу і вирішуєш, що можливість заробляти тобі подобається більше. Гроші – це свобода. З ними можеш закохуватися цілий рік і купувати алкоголь, від якого не тягне блювати. І все знов стає просто – інерційний рух лишає тобі відчуття, що все те саме. Підйом о сьомій ранку, чай і бутерброд, цілий день серед людей і столів, і додому. Спати. Знов стає просто.

Але влітку більше нічого не змінюється. Хіба що крісла комфортніші, столи ширші, а в приміщенні є кондиціонер. Варто було б ввечері повертатися додому, дивитися дешевий серіал і лягати спати. Щоб не знати, що десь не так далеко від тебе є люди, які знають, хто вони і чого хочуть. Що люди, які змогли досягнути бажаного, це не фантастика.

Ти більше не той, в кого все попереду. З цього моменту твій час починає зворотній відлік. Життя стає нестерпним. Як добре, що в грудні цього року на нас усіх чекає кінець світу.

З такими думками я дивився в монітор у своєму імпровізованому кабінеті. Вранці прийшов лист від ФК “Дніпро” із відповіддю щодо вакансії “Адміністратор юнацьких команд”. Коли мені подзвонили за два дні після моєї раптової подачі резюме, я навіть не одразу згадав. Тому не встиг розхвилюватися, і після години розмови мене запросили на співбесіду. В понеділок вона сталася. Коліна тремтіли вже на підході до стадіону. На сходах кишки скрутило так, що я ледь не повернув сніданок назовні та не лишив його між поверхами. Саму розмову не пам’ятаю. Пам’ятаю лише, як повернувся додому і допив залишки джина. А наступного ранку знов поснідав чаєм і бутербродом.

Сьогодні п’ятниця. Останній день моєї тижневої відпустки, яку я взяв, щоб поїхати на співбесіду і пережити стрес від неї. Решту відпустки я майже не виходив з дому. Прокидався не о сьомій ранку і снідав не бутербродами. Я заварював каву, підкурював цигарку і незмінно думав про те, що таким тепер буде кожне моє літо. Робота і тиждень-два відпустки, під час якої сил вистачатиме лише на сон. Більше не буде п’яних закоханостей і дешевої горілки.

До речі, сьогодні ми нарешті зустрінемося з Настею. Якщо бути зовсім точним, вже за годину. Весь день я перечитував наші скупі переписки. Але від тремтіння після слів “я скучила” лишилася лише згадка.

Відкритка вкладка Facebook блимнула, сповіщаючи про нове повідомлення.

“Я в цій Канаді вже обгоріла! Мені обіцяли холодну північну країну, а мене щодня смажить сонце. Фотодокази прикріплюю до цього повідомлення :) Сьогодні вперше нормально поспала, нарешті відпустив джетлаг. Вже біжу в офіс. Як у тебе справи?”

Прикладена фотографія змусила заздрити сонцю. До випадково карамелізованої шкіри Яни хотілося торкатися.

“Не знав, що вогонь може пекти пекельні створіння :) Але докази переконливі. Хоча слідство не відмовиться від додаткових ракурсів. Звісно, для більш точної оцінки. В мене все добре, намагаюсь вхопити останні години відпустки. Без коктейлів із тобою якось воно неповноцінно”.

Надіслати.

Я знов перемкнувся на вкладку з поштою. Рука тремтіла над “мишкою”, палець щоразу не потрапляв на ліву кнопку. На столі заревів телефон, якого вібрацією несло прямо на край. Дуже розумію.

“Не розраховувала час, буду трохи раніше”, – сповіщало SMS від Насті.

Отже, треба йти. Я рішуче подивився в монітор комп’ютера, перехрестився, навів курсор на лист з результатами співбесіди. І клятий вказівний палець заляк над лівою кнопкою. Я намагався відновити контроль мозку над ним, але в цей момент телефон на столі знов заволав мелодію сповіщення. Треба буде її змінити.

“Завтра о 12 на гумі?”, – питав Назар. Відмовлятися від гри в футбол не в моїх правилах, тому я швидко відповів “так”. Знов кинув оком на монітор. І нарешті натиснув єдину правильну кнопку – вимкнення живлення. Все потім. Сьогодні день, на який я чекав від самого початку літа.

Наступної миті я вже вдягав улюблені сірі джинси. Із сумом визнав сам собі, що вони тепер облягають мої ноги дещо сильніше, а гудзик потребує втягнутого живота. Помаранчева сорочка теж обіймала мене міцніше, натякаючи на неприємний висновок. З блакитного флакону я добув останні краплі парфумів. Запах цитрусових і ванілі дещо збадьорив. Хоча й не так я собі уявляв себе на цій зустрічі. В дзеркало я дивитись не наважився і просто вийшов з дому.

Перші краплі дощу торкнулися мого обличчя вже біля прилавків. Це було навіть приємно. Відчувалася свіжість і легкість. Коли я дійшов до перехрестя біля цирку, сорочка була вже відчутно мокрою. Я повернув ліворуч вздовж “Мурашника”, і дощ пустився з усієї сили.

Саме на ділянці, де не росло жодне дерево. Тільки сіра плитка під ногами і безкраї простори соцміста. Небесний музика стукав своїми водяними пальцями по бетонних клавішах. Це місто завжди має мелодію для своїх мешканців, і за це ми співаємо йому свою пісню.

Водяна стіна не могла мене спинити. І навіть не могла зіпсувати мій настрій. Шаркаючи змоклими кросівками косій дорозі, я вперше відчув спокій. Десяток кроків відділяв мене від дверей “Бегемота”, де на мене вже чекала Настя. Дощ змив залишки сумнівів і страхів. А також хоч якогось натяку на охайність.

Я смикнув на себе важкі коричневі двері. Мене зустріли тепле світло ламп над столами і клуби кальяного диму. Перед носом змішалися запахи фруктів та м'яти з різних боків. В тій частині ресторану, що ліворуч від входу, в самісінькому кінці рядів з товстих дерев'яних столів у куту сиділа вона. І всі чоловічі погляди розбивалися об її холодні скелі. Я струхнув рукою з волосся воду і посміхнувся офіціантці.

Настя, побачивши мене, випрямилася і махнула рукою. Наче її можна було не помітити. Ідеально рівне русяве волосся торкалося оголених плечей. Рясні пасма закривали тонкі бретельки білого сарафану з блакитним квітковим візерунком. Її губи виблискували ніжним персиковим відтінком.

Я йшов, і мною струменіла вода. Дерев'яна підлога скрипіла під ногами так, що на мить я навіть уявив себе капітаном корабля. Лишалось з'ясувати, чи йде цей корабель на дно.

– Я така рада тебе бачити! – Настя стрибнула до мене в обійми, ще коли я не дійшов до нашого столику. Обхопила руками і заховала свою голову біля моєї шиї. Наче куталася в велику мокру ковдру.

Вона одним рухом потягнула мене вниз – на довгу лавку, обшиту м'яким темно-синім сукном із місячним візерунком.

– Це тобі, – не даючи мені ані слова, Настя посунула до мене червоно-золотий пакет. Потім збагнула, що вбрала трохи води від мене. Вона розсміялася і витиснула зайву вологу з волосся.

Мовчки, з дурнуватою посмішкою на обличчі, я потягнув пакет до себе. Всередині на мене чекала коричнева книга з незрозумілими мені ієрогліфами (це ж так називається?) багряного та золотого кольорів.

– Там написано “Китайські фарби”, – продовжувала Настя. – Це альбом з музею мистецтв. Еротична експозиція.

Все моє літо було пофарбовано китайськими фарбами, дешевою аквареллю. Якби не рідкісні еротичні композиції, це був би натюрморт із згнилих груш.

– Ваш джин-тонік, – мої роздуми перебила офіціантка, що нависла з мого боку і поставила перед нами дві склянки з найкращим напоєм на світі.

– Взяла на себе відповідальність одразу замовити, – очі Насті блищали. Вона вдарила свою склянку об мою і зробила перший ковток: – Cheers!

Я підняв келих на знак вітання і теж відпив. Шматок льоду вдарився об мій зуб. Наче хотів сказати: “Ти б хоч квітів купив”. Чесно, я збирався, але вона приїхала раніше. А потім цей дощ!

Рука Насті опустилася на моє стегно. Я відкрив перед собою подарований альбом. Гортав сторінки і розглядав дивні спроби середньовічних китайців зайнятися сексом. Мені було важко оцінити мистецьку цінність більшою мірою жовтих картин у різних екстер'єрах та інтер'єрах. Серед відер і тазів, посеред дворів, між деревами, у просторих залах і крихітних коморах – китайці (іноді навіть більше двох) віддавались процесу незграбно, але несамовито. Мистецтво було не дуже еротичним, якщо чесно, але дуже китайським.

– Дуже не вистачало тебе в тій залі, – відпивши ще трохи, мовила Настя. – Я ходила серед тих полотен і уявляла, як би ти це коментував. Особливо ось цей політ дівчини на мотузній гойдалці.

Вона ткнула пальцем у розгорнуту переді мною сторінку. Не відміну від Насті, я не уявляв свої коментарі. Більше того, не уявляв себе в такому музеї. Скоріше б в якомусь барі неподалік.

– То розповідай, як пройшло літо, – Настя штурхнула мене під ребро.

Я дивився їй в очі. Вперше за все наше знайомство Настя дивилася на мене так гаряче, що на мені висихав одяг. Я повільно ковтав джин-тонік, щоб знайти хоч якісь слова. Про Яну точно не варто розповідати. Розповісти, що дізнався про батька? Ця історія відчувалася чимось лише між мною і Лізою. З голови не йшли думки про посаду в футбольному клубі. Я цього навіть батькам не розповідав. Якщо мені запропонують посаду, тоді розповім. А як ні – то й нема чого говорити. Чому я не відкрив того листа перед виходом?

– Сіро, – розпочав я. – Не вистачило трохи фарб. Літо стає зовсім іншим, коли ти працюєш.

– Ти мені кажеш, – розсміялася Настя. – Я уві сні сьогодні відповідала китайським дітям, як англійською сказати “Здавайся, імперіалістична свиня!”

– І як то буде?

– Прокинулась в холодному поті. Не знаю, що відповіла.

Вона ніяково закусилла губу. Я відсунув альбом. Краплі дощу розбивалися об підвіконня за спиною. З сусідніх столів долунали зім'яті слова. І лише між нами двома нависала тиша.

Тоді я зробив єдине, що лишалося: розвернувся і поцілував її. Настя зойкнула, ковтнула сміх і обхопила мене за шию руками. Губи ковзали, одяг неприємно хлюпав. Поцілунок був не дуже гарячим. Він був кімнатної температури. Якщо ця кімната призначена для зберігання продуктів, що швидко псуються.

Жоден з нас не збирався здаватися першим. Ми повільно рухали губами, торкалися руками і навіть імітували пришвидшене дихання. Я здався першим. Настя, відлинувши від моїх губ, поклала голову на моє плече і притислася сильніше. Я потягнувся до попільнички.

– Здається, відсиріли, – з цими словами я поклав мокру пачку цигарок на стіл.

– Візьми, – Настя підтягнула сумочку і дістала з неї пачку Virginia Slims та м'ятну жуйку. – І мені підпали.

Я розкурив дві цигарки. Коли з рота не йдуть слова, нехай іде дим.

– З усіх друзів, – раптово почала Настя, – мені весь час писав лише ти.

– Не може бути.

– Так, – вона збила попіл і щільно замружила очі. Але сльоза зрадницьки розчинилася в віях. – Якщо не рахувати родини, звісно. Я була дуже рада тебе побачити хоча б через відеозв'язок. Дякую.

І якби між нами було щось справжнє, то в цей момент мав бути поцілунок. Натомість ми синхронно видихнули дим, і я міцно її обійняв.

Ми випили ще по джин-тоніку. Роздивлялися разом "Китайські фарби" і курили тишу. Потім я проводив Настю до таксі. А сам під невщухаючим дощем йшов додому. Я вже дізнався відповідь на питання, яке на початку літа здавалося найважливішим.

І зараз я хлюпав калюжами, щоб дізнатися відповідь на справді важливе питання. Сьогодні я вперше чекав не на зустріч з Настею, а на її завершення.

Я скинув мокрий одяг ще в коридорі. Поборов бажання побігти до комп'ютеру і спочатку прийняв гарячий душ. І навіть заварив каву.

За вікном дощ стукотів заспокійливу мелодію. Йому в такт намагався підвивати системний блок. Аромат кави заповнював кімнату. І час наче уповільнився.

Вкладка з поштою. Короткий клік лівою кнопкою "миші".

"Шановний Данило Литвин,

Футбольний клуб "Дніпро" запрошує вас долучитися до нашої структури в ролі адміністратора юнацьких команд U-15 та U-17.

Ваші посадові обов'язки:

...

Початок роботи: 01 вересня 2012

"

Можливо, я знову той, у кого все ще попереду.